19 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2001 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 233 (2437)

Ազգ
Azg
armenian daily

«Առաջատար տէրութիւնները շահագրգռուած են ղարաբաղեան հակամարտութեան լուծմամբ»

ՓԱՐԻԶ, 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Աշխարհի առաջատար տէրութիւնները շահագրգռուած են ղարաբաղեան հակամարտութեան լուծմամբ, քանի որ դրա սրվելը կխանգեցնի տարածաշրջանի եւ ամբողջ աշխարհի անկայունութեան: Այդ մասին այսօր «Ֆիգարո» թերթին տուած հարցազրույցում հայտարարել է Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին երկրորդը, որն աւարտել է Հայաստանում քրիստոնէութեան ընդունման 1700-ամյակի կապակցութեամբ Ֆրանսիա կատարած հովուապետական այցը: Վեհափառին ընդունել է Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը: Նա հանդիպում է ունեցել հայ սփյուռքի ներկայացուցիչների հետ, այցելել Լիոն եւ Մարսել քաղաքներ:

Գարեգին երկրորդը նշել է, որ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի ժողովուրդները ցանկանում են լուծել Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնը: Նրա կարգավորման ուղիները պետք է գտնեն երկու երկրների նախագահները: «Եթէ այսօր դա չարվի, ապա ապագայում մեծ դժվարութիւններ կծագեն», ասել է կաթողիկոսը: Նա ընդգծել է, որ Մոսկվայի եւ Համայն Ռուսիո պատրիարք Ալեքսի երկրորդի ջանքերով այս տարվա դեկտեմբերի վերջին պետք է կայանա Հայաստանի եւ Ադրբեջանի բարձրագույն հոգեւոր առաջնորդների հանդիպումը, որի ընթացքում կքննարկվի Լեռնային Ղարաբաղի իրավիճակը:

ՄՈՍԿՎԱ

Բանակցութիւնների հիմնական թեման՝ տնտեսական հարցեր

Պուտին - Քոչարյան հանդիպում Կրեմլում

ՄՈՍԿՎԱ, 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը եւ Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը այսօր Կրեմլում կայացած բանակցութիւնների ընթացքում հիմնականում քննարկել են երկկողմ տնտեսական համագործակցութեան առնչվող հարցեր: Այդ մասին երկու ժամ տեւած բանակցութիւնների աւարտից հետո լրագրողներին հայտնեց ՌԴ կառավարութեան փոխնախագահ Իլյա Կլեբանովը: Նրա խոսքերով, «նախագահները տնտեսական թեմային հատկացրել են բանակցութիւնների ժամանակի առյուծի բաժինը»:

Ըստ Կլեբանովի, արծարծվել է երկու պետութիւնների ղեկավարների միջեւ ձեռք բերված պայմանավորվածութիւնների իրականացման հարցը, որոնք հանգում են «պարտքերի դիմաց ներդրումներ» ծեւակերպմանը: «Այսօր այդ պայմանավորվածութիւնների իրականացումը շատ առաջ է գնացել»,- ասաց փոխվարչապետը: Կլեբանովն ընդգծեց, որ կողմերը «բավարարված են կատարված աշխատանքից, բայց կա նաեւ այն բանի ըմբռնումը, որ հարկավոր է ավելի արագ առաջ շարժվել»:

Փոխվարչապետը նշեց, թէ նախապատրաստված է միջկառավարական համաձայնագիր, որը կարգավորում է «պարտքերի դիմաց ներդրումներ» բանաձեւը: «Երկու երկրների նախագահները հանդես են գալիս այն բանի օգտին, որ ըստ կարելվույն արագ այդ համաձայնագիրը ներկայացվի ստորագրման», - հայտնեց Կլեբանովը:

Վլադիմիր Պուտինը եւ Ռոբերտ Քոչարյանը քննարկել են նաեւ երկու երկրների փոխհարաբերութիւնները գազի եւ էներգետիկայի բնագավառներում, ինչպես նաեւ Հայկական ատոմակայանի զարգացմանը նպատակամղված համատեղ աշխատանքը:

Մինչ ՌԴ նախագահի հետ հանդիպումը, ՀՀ նախագահը նշել է, որ Հայաստանին մտահոգում են երկու երկրների տնտեսական հարաբերութիւններում առկա խոչընդոտները, որոնց զարգացման համար անհրաժեշտ են նոր խթաններ: ՌԴ նախագահ Վ. Պուտինը գոհունակութիւն է հայտնել երկու նախագահների շարունակական շփումների առումով, եւ համոզմունք հայտնել, որ բանակցութիւնները հաջողութիւն կունենան:

Երեկ երեկոյան ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանը հանդիպում է ունեցել «Գազպրոմ» եւ «Իտերա» ընկերութիւնների նախագահների հետ, որի ընթացքում քննարկվել են էներգետիկ ոլորտում համագործակցութեանն առնչվող հարցեր:

Տես նաեւ ● էջ 2

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Հայաստանը կարիք ունի թէ՛ ազդեցիկ նախագահի, թէ՛ ազդեցիկ խորհրդարանի»

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբէն Միրզախանյանի տարեվերջյան ամփոփումները

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

Հազիվ թէ չափազանցրած լինենք, եթէ անցնող տարին 2001-ը, ՀՌԱԿ-ի եւ ՌԱԿ-ի համար բնորոշենք որպէս բացառիկ տարի: Տարվա բացառիկութիւնը պայմանավորված էր ոչ միայն կուսակցութեան պատմութեան համար կարեւոր, վճռորոշ ու շրջադարձային նշանակութիւն ունեցող իրադարձութիւններով, այլեւ այն հանգամանքով, որ այդ իրադարձութիւններն իրենց բնույթով դրական էին, երկար սպասված: Թերեւս վերոնշյալ հանգամանքն էլ հենց հիմք է տալիս կուսակցութեան ներկայացուցիչներին պնդելու, որ տարին իրենց համար իրոք հաջող էր: Այդ հաջողութիւններն ու, ընդհանրապէս, տարվա ընթացքում իրականացրած ծրագրերը ներկայացնելու եւ արդյունքներն ամփոփելու նպատակով էլ երեկ Թեքեյան կենտրոնում լրատվամիջոցներին ասուլիսի էր հրավիրել ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբէն Միրզախանյանը: Ի դէպ, ասուլիսը ներառում էր նաեւ գրքի շնորհանդէս. Ռ. Միրզախանյանի «Հանգրվան» գիրքը, ուր ընդգրկված են վերջին տասը տարիների նրա բոլոր հոդվածները, ելույթներն ու հարցազրույցները, ներկայացվեց լրատվամիջոցներին:

Տես ● էջ 2

Ուսամա բեն Լադենը «Թայմ» հանդեսի տարվա գլխավոր անձնավորությո՞ւն

Մինչ ամբողջ աշխարհը հարց է տալիս թիվ 1 ահաբեկիչ հռչակված Ուսամա բեն Լադենի որտեղ գտնվելու մասին, ամերիկյան նշանավոր «Թայմ» շաբաթահանդեսը պատրաստվում է նրան հռչակել այս տարվա գլխավոր անձնավորութիւն: Սակայն ընթերցողների եւ առհասարակ ամերիկացիների կողմից շաբաթահանդեսի խմբագրութեան այդ մտադրութիւնը միանշանակ չի ընդունվում: Նրանք հարց են տալիս, որ այդքան անմեղ զոհերի կյանքը խլած ահաբեկչի նկարն ի՞նչ գործ ունի հեղինակավոր հանդեսի շապիկի վրա, ուրիշները նման արարքը համարում են ապտակ հասարակութեան դեմքին: Անշուշտ կան նաեւ պաշտպանողներ, ովքեր գտնում են, որ բեն Լադենն այն մարդն է, որն այդքան մեծ ազդեցութիւն է գործել մարդկանց եւ պետութիւնների կյանքի ու գործունէութեան վրա: Իսկ «Թայմի» խմբագրութիւնը բացատրում է, որ տարվա անձնավորութիւն հռչակելը կապ չունի տվյալ անձի գործունէութեան բացասական, թէ դրական նկարագրի, այլ՝ թողած ազդեցութեան հետ: Խմբագրութիւնը հիշեցնում է, որ Հիտլերը, Ստալինը եւ ուրիշներ ժամանակին արժանացել են «Թայմի» «Տարվա մարդը» տիտղոսին:

Մեր կողմից ավելացնենք նույն պատվին ժամանակին արժանացել են նաեւ օրինակ, Էյնշտեյնը, Մարտին Լյութեր Քինգը եւ մարդկութեան երախտիքին արժանացած ուրիշ դեմքեր: Տարբերութիւն չկա՞ բացասական եւ դրական ազդեցի(իկ)ութեան միջեւ:

Արեգ Հովհաննիսյանը՝ դեսպան Լիբանանում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի դեկտեմբերի 17-ի հրամանագրով Հալեպում ՀՀ գլխավոր հյուպատոս Արեգ Հովհաննիսյանը նշանակվել է Լիբանանի Հանրապետութիւնում Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազոր դեսպան:

Ֆրանսիայի նոր դեսպանն է Անրի Կյուրին

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատնից հաղորդել են, որ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի որոշմամբ Անրի Կյուրին նշանակվել է Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպան: «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հաղորդման համաձայն, պարոն Կյուրին 55 տարեկան է. նախկինում պաշտոնավարել է Մոսկվայի, Հռոմի եւ Վաշինգտոնի ֆրանսիական դեսպանատներում:

Հունվարի 1-ից Ուկրաինա կարելի է մեկնել առանց այցագրերի

ԿԻԵՎ, 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: 2002 թվականի հունվարի 1-ից ԱՊՀ երկրների քաղաքացիները կարող են Ուկրաինա ժամանել, այնտեղից մեկնել եւ տարանցմամբ անցնել նրա տարածքով առանց այցագրերի՝ արտասահմանյան անձնագրի հիման վրա: Այդ մասին այսօր հայտնել է Ուկրաինայի արտգործնախարարութեան պաշտոնական ներկայացուցիչ Իգոր Դոլգովը:

Տվյալ պահին ԱՊՀ երկրների քաղաքացիների Ուկրաինա ժամանելու հարցը կարգավորված է Բելառուսի, Ռուսաստանի, Վրաստանի եւ Թուրքմենստանի հետ Ուկրաինայի կնքած փոխադարձ ուղեւորութիւնների պայմանների մասին գործող համաձայնագրերով:

Այսպիսով, ինչպէս նշել է Դոլգովը, որոշումը տարածվում է Հայաստանի, Ադրբեջանի, Ղազախստանի, Ղրղզստանի, Տաջիկստանի եւ Ուզբեկստանի քաղաքացիների վրա, որոնց հետ Ուկրաինան ստորագրել է կամ մոտ ժամանակներս կստորագրի փոխադարձ ուղեւորութիւնների պայմանների մասին համապատասխան երկկողմ համաձայնագրեր:

ՃԵՊԱԶՐՈՒՅՑ

Իսրայելը պաշտոնապէս հերքում է Ադրբեջանին զենք մատակարարելու լուրը

Երեկ Թբիլիսիից ժամանած Իսրայելի դեսպանատան քարտուղար Հարի Քլեյմանը ճեպազրույց անցկացրեց մայրաքաղաքի «Երեւան» հյուրանոցում: Նա պաշտոնապէս հերքեց վերջերս տարածված այն լուրը, որ Իսրայելի եւ Ադրբեջանի միջեւ պայմանավորվածութիւն է ձեռք բերվել Բաքվին «Մերկավա» տիպի 100 տանկերի եւ 30 մարտական ինքնաթիռների մատակարարման մասին:

Նա ընդգծեց, որ նման սպառնալից լուրեր տարածողները հետապնդում են մեկ նպատակ՝ վնասել հայ-իսրայելական հարաբերութիւնների զարգացմանը: «Այդպիսի ռազմական գործարք չի կնքվել եւ ոչ էլ նախատեսվում է», հայտնեց Քլեյմանը: Հայաստանում Իսրայելի դեսպանատուն բացելու վերաբերյալ նա նշեց, որ դա կախված է Հայաստանից, եթէ վաղը հայկական դեսպանատուն բացվի Իսրայելում, հաջորդ օրը հրեական դեսպանատուն կբացվի Երեւանում:

Անդրադառնալով իսրայելա-պաղեստինյան խնդրին, նա, իհարկէ, խոսեց Պաղեստինի ահաբեկչական գործողութիւնների մասին, որոնց հետեւանքով Իսրայելը կորցրել է խաղաղ բանակցութիւնների ճանապարհով իրադրութեան կարգավորման բոլոր հույսերը:

Քլեյմանի կարծիքով, Հայոց ցեղասպանութեան հարցը վերաբերում է գլխավորապէս պատմաբաններին, եւ այդ հարցի քաղաքականացումը վնասում է հայ-թուրքական հարաբերութիւններին: Իսկ ղարաբաղյան խնդրի լուծումը նա տեսնում է միայն բանակցութիւնների եւ փոխզիջումների ճանապարհով: Հայ-իսրայելական հարաբերութիւնների վերաբերյալ նա նշեց, որ առաջիկայում կսկսվի համագործակցութիւն հասարակական կազմակերպութիւնների, մշակութային հաստատութիւնների եւ գիտական օջախների միջեւ:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՄԱՄԼՈ ԱՍՈՒԼԻՍ

«Հայաստանը կարիք ունի թե՛ ազդեցիկ նախագահի, թե՛ ազդեցիկ խորհրդարանի»

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի տարեվերջյան ամփոփումները

Սկիզբը էջ 1

Արդեն առիթ ունեցել ենք մեր տարբեր հրապարակումներում նշելու, որ 2001-ը չափազանց արդյունավետ ընթացք ունեցավ ՀՌԱԿ-ի համար: Այս փաստը հաստատեց նաեւ ՀՌԱԿ ՀՎ անդամ Ռոբերտ Մավիսակալյանը, որը երեկ մի քանի թվեր հրապարակեց՝ ապացույց ՀՌԱԿ ղեկավարության այն պնդման, թե կուսակցությունը զգալի աճ է արձանագրել ոչ միայն որակական, այլեւ քանակական առումներով: Այսպիսով, միայն Երեւանում այս տարվա ընթացքում բացվել է 7 ակումբ, եւ դրանց ընդհանուր թիվը հասել է 12-ի, իսկ Հայաստանի մարզերում գործող 38 ակումբներից 28-ը բացվել են 2001-ին: Կուսակցության աշխուժացումն, ըստ ՀՎ անդամի, պատահական չէր, քանի որ ՀՌԱԿ-ը լուրջ նպատակներ ու խնդիրներ ունի երկրի քաղաքական դաշտում իրականացնելու:

ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը կուսակցության համար տարվա կարեւորագույն իրադարձություն համարեց ՌԱԿ 80-ամյակին եւ ՀՌԱԿ 10-ամյակին նվիրված միջոցառումները, որոնք մեծ շուքով տեղի ունեցան ոչ միայն Հայաստանում, այլեւ սփյուռքում, ուր, ինչպես հայտնի է, կուսակցությունը մասնաճյուղեր ունի հայկական գաղթօջախների առկայությամբ աչքի ընկնող բոլոր երկրներում: Հայաստանում վերջերս տեղի ունեցած տոնական այդ միջոցառումներին հրավիրվել ու ներկա էին բազմաթիվ պատվիրակներ մի շարք երկրներից՝ Լիբանանից, Ֆրանսիայից, Մ. Նահանգներից, Սիրիայից, Եգիպտոսից, Հունաստանից եւ այլն: Օրերս ՀՌԱԿ պատվիրակությունն էլ՝ ատենապետի գլխավորությամբ, Իսրայելում էր, ուր նույնպես տեղի ունեցան այս հոբելյանները նշանավորող միջոցառումներ: Սակայն այդ ամենն իրականություն չէր դառնա, եթե, ՀՌԱԿ ատենապետի խոսքերով, չնախորդեր եւս մի կարեւոր իրադարձություն՝ փաստորեն, հիմնաքարը. այս տարվա ապրիլին Աթենքում տեղի ունեցավ ՌԱԿ պատգամավորական ժողովը: ՀՌԱԿ ատենապետը մեկ անգամ չէ, որ արձանագրել է, թե որքա՛ն կարեւոր էր այս ժողովը. Աթենքում, փաստորեն, վերջ դրվեց սփյուռքում գործող ՌԱԿ կառույցները 1996-ից ի վեր մասնատած անհամերաշխությանը, որի արդյունքում ձեւավորվել էր 2 կենտրոնական վարչություն, մեկը՝ Մ. Նահանգներում, մյուսը՝ Լիբանանում: Ներկայումս ՌԱԿ ԿՎ-ն մեկ մարմին է, մեկ ուժ: Երեւանում, Թեքեյան կենտրոնում տեղի ունեցած հավաքը, որին ներկայացել էին 450 մասնակիցներ ՌԱԿ-ից ու ՀՌԱԿ-ից, Ռ. Միրզախանյանի խոսքերով, մեծապես հստակեցրեց կուսակցության անդամների առաջիկա անելիքները, իսկ առաջնահերթ խնդիրների թվում ամենահրատապը տեղական ինքնակառավարման սպասվող ընտրություններն են:

Ռ. Միրզախանյանը որոշ փաստեր ներկայացրեց Իսրայել կատարած իր այցից: Թեպետ Երուսաղեմում քաղաքական առումով չափազանց լարված վիճակ է, այդուհանդերձ՝ Երուսաղեմի հայ համայնքը հնարավորինս տոնական ապահով մթնոլորտ էր ապահովել Հայաստանից ժամանած հյուրերի համար: Երուսաղեմի ՌԱԿ մասնաճյուղն այնտեղ գործող մյուս կազմակերպությունների թվում ամենաբազմամարդն ու կազմակերպվածն է. իր այցի ընթացքում ՀՌԱԿ ատենապետն անցկացրել է եւս 29 նորագիր անդամների երդմնառության արարողությունը: Իսկ հաջորդ տարվա ամռանն, ըստ նախնական պայմանավորվածության, Հայաստան կժամանեն կուսակցության երիտասարդական շարժման ներկայացուցիչները՝ 12-21 տարեկան պատանիներն ու աղջիկները, որոնք կշփվեն տեղացի երիտասարդների հետ, ընկերական սերտ կապեր կհաստատեն:

ՀՌԱԿ ատենապետին հարց տրվեց, թե Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունն առաջիկա նախագահական ընտրություններում պաշտպանելու վերաբերյալ կուսակցության հայտարարությունն ինքնին շտապողական չէ՞ր եւ հակասությունների պատճառ չդարձա՞վ արդյոք ՌԱԿ ու ՀՌԱԿ ղեկավարությունների միջեւ, Ռ. Միրզախանյանը պատասխանեց, թե որեւէ շտապողականություն չի տեսնում այդ հայտարարությունն անողների գործելակերպում, քանի որ կուսակցությունն ընդամենն արձագանքել է նախագահի այն խոսքերին, թե ինքը մասնակցելու է նախագահական ընտրություններին: «Մեր հայտարարությունը հստակ դիրքորոշման վկայություն է՝ ի տարբերություն հենց, օրինակ, ԱԺ-ում գտնվող քաղաքական ուժերի, որոնք այդպես էլ չկարողացան հարկ եղած հստակությամբ հայտնել իրենց «կողմը» կամ «դեմը» տվյալ հարցի կապակցությամբ: Իսկ ՀՌԱԿ-ը չի շտապել, պարզապես մյուսներն են ուշացել», պատասխանեց նա: Ինչ վերաբերում է այս հարցի հետեւանքով իբր ծագած ՌԱԿ-ՀՌԱԿ հակասությանը, ապա Ռ. Միրզախանյանը, վկայակոչելով ՌԱԿ ԿՎ ատենապետ Հակոբ Գասպարյանի հետ ունեցած զրույցները, հավաստեց, թե նման կասկածները չեն համապատասխանում իրականությանը:

Հարց տրվեց նաեւ, թե կուսակցությունն իրականացրե՞լ է 2001-ի ընթացքում աշխատատեղեր բացելու, ներդրումային քաղաքականությանը նպաստելու իր խոստումը: Ռ. Միրզախանյանը, զուտ այս տարվա տվյալները վկայակոչելով տեղեկացրեց, որ Երեւանում գործող «Մաքսիֆիլդ» խանութների ցանցը պատկանում է ՌԱԿ անդամի, մեկ այլ ձեռնարկություն էլ՝ ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած, հիմնադրել է Դամասկոսի ՌԱԿ մասնաճյուղի փոխատենապետ Գյոնջյանը. ձեռնարկությունը զբաղված է կոշիկի արտադրությամբ եւ գտնվում է Երեւանից ոչ հեռու: Սակայն, Ռ. Միրզախանյանի գնահատմամբ, այսօրինակ աշխատանքներից առավել կարեւոր է ճիշտ, նպատակաուղղված քարոզչությունը սփյուռքի շրջանակներում. ներդրումները, փաստորեն, սոսկ հետեւանքն են դառնալու այդ քարոզչության, որը պիտի ոգեւորիչ, հուսադրող գործոն դառնա սփյուռքի համար՝ Հայաստանում ձեռնարկություններ հիմնելու: Այնինչ մի շարք լրատվամիջոցներ սփյուռքում եւ Հայաստանում սերմանում են այնպիսի հոռետեսական տրամադրություններ, որ դրանց ծանոթանալով ու հավատ ընծայելով, հազիվ թե որեւէ սփյուռքահայ գործարար ցանկանա ներդրում կատարել Հայաստանում:

Անշուշտ, չէր կարող շրջանցվել նաեւ սահմանադրական փոփոխությունների հարցը, որն այսօր բոլորի ուշադրության կենտրոնում է: ՀՌԱԿ-ն արդեն վաղուց ի վեր հայտարարում է, որ հասունացել է սահմանադրությունը փոփոխության ենթարկելու հարցը, դա դարձել է ժամանակի պահանջ: «Մենք նախկինում էլ ասել ենք, այսօր էլ կրկնում ենք, որ առաջնային մանդատի կողմնակիցն ենք եւ կառավարման նախագահական ձեւն ենք ընդունում», ասաց նա՝ ավելացնելով, որ, այդուհանդերձ, ՀՌԱԿ-ի կարծիքով, «ուժեղ նախագահ եւ ուժեղ խորհրդարան ունենալու ցանկությունները իրատեսական են եւ միմյանց չեն հակասում»:

ՄՈՍԿՎԱ

Քոչարյանը եւ Կասյանովը կարեւորեցին համաձայնությունների շուտափույթ իրականացումը

ՄՈՍԿՎԱ, 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը եւ Ռուսաստանի կառավարության նախագահ Միխայիլ Կասյանովը արտահայտվել են երկու երկրների փոխգործակցության խորացման նպատակով ավելի վաղ ձեռք բերված համաձայնությունների շուտափույթ իրականացման օգտին:

Այսօր, բացելով բանակցությունները Հայաստանի նախագահի հետ, Կասյանովը նշել է, որ, թեեւ երկու երկրների նախարարություններն ակտիվորեն են աշխատում, այդուամենայնիվ ձեռք բերված պայմանավորվածությունների իրականացումը փոքր-ինչ ձգձգվում է: Վարչապետի ասելով, Ռուսաստանը եւ Հայաստանը պետք է այդ ոլորտում աշխատանքն ավարտեն «ամենակարճ ժամանակում»:

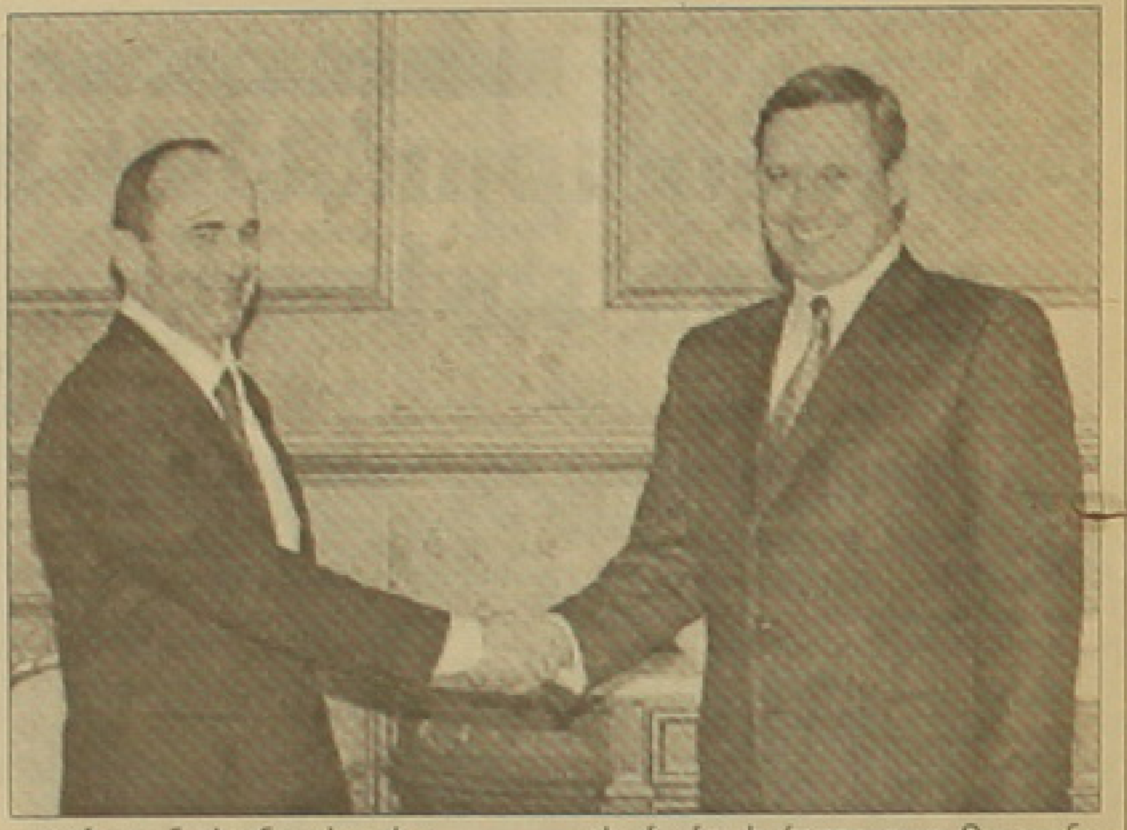

ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն իր կողմից նշել է, որ Ռուսաստանի մայրաքաղաք կատարած իր այցը «կապված է այն անհանգստության հետ, որ մենք կարող ենք չտեղավորվել սահմանված ժամկետներում»: Նա նշել է, որ «նախագահների համար դյուրին է պայմանավորվել, իսկ դրան հետեւում է նախարարությունների ծանր աշխատանքը, որը պետք է հասցնել տրամաբանական ավարտի»:

Միխայիլ Կասյանովը փոխվարչապետ, գիտության, արդյունաբերության եւ տեխնոլոգիաների նախարար Իլյա Կլեբանովին հանձնարարել է արագացնել Հայաստանի այն ձեռնարկությունների ցանկի նախապատրաստումը, որոնց բաժնետոմսեր ստանալու հարցում Ռուսաստանը կարող է շահագրգռված լինել: Այդ մասին այսօր լրագրողներին հայտնել է ՌԴ վարչապետի մամուլի քարտուղար Տատյանա Ռաշբաշը՝ Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի եւ Միխայիլ Կասյանովի միջեւ կայացած բանակցություններից հետո:

Հանդիպման ընթացքում Միխայիլ Կասյանովը եւ Ռոբերտ Քոչարյանը քննարկել են նաեւ Հայաստան ռուսաստանյան ալմաստի հումքի մատակարարումների մասին համաձայնագրի նախագծի նախապատրաստման ընթացքը:

Սկսվել են ԶԼՄ-ների զբաղեցրած տարածքները վարձակալներին անհատույց տրամադրելու նախապատրաստական աշխատանքները

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ պետգույքի կառավարման նախարարությունը այս օրերին իրականացնում է զանգվածային լրատվամիջոցների զբաղեցրած տարածքների չափագրում՝ դրանք օգտագործողներին անվարձահատույց եւ անժամկետ տրամադրելու նպատակով: Ըստ նախարարության Անշարժ գույքի կառավարման բաժնի պետ Վահրամ Մկրտչյանի, հաջորդ հինգշաբթի սպասվում է ՀՀ կառավարության համապատասխան որոշման ընդունումը: Վ. Մկրտչյանը նշեց, որ 1 քառ.մ հաշվարկով գանձվող 300 դրամ ամսական վարձավճարը փոխարինվելու է 250 դրամ «սպասարկման վճարով»: Տարածքները տրամադրվելու են անժամկետ, իսկ օգտագործման վերաբերյալ պայմանագրերը նորոգվելու են հնգամյակը մեկ: Ամանորյա այդ նվերը մատուցվում է 7 հեռուստաընկերության, 10 լրատվական գործակալության, 30 թերթի, 6 ամսագրի եւ 5 հրատարակչության:

Պետության սեփականություն հանդիսացող այդ տարածքները ներկայումս լրատվամիջոցների կողմից վարձակալվում են, ինչի վերաբերյալ պայմանագրերը յուրաքանչյուր տարի վերակնքվում են: Ըստ «ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ» լրատվական-վերլուծական կենտրոնի տնօրեն Տիգրան Հարությունյանի, պայմանագրերի ամենամյա վերակնքումների անհրաժեշտությունը խոչընդոտում է լրատվամիջոցների կողմից այդ տարածքներում նշանակալից ներդրումներ կատարելուն (շենքի պայմանների բարելավման համար): Ողջունելով ՀՀ պետական գույքի կառավարման նախարարության նախաձեռնությունը, Տ. Հարությունյանը նշեց, որ դա պետք է վաղուց արվեր, քանի որ այդ հարցը բազմիցս է շոշափվել գործադիր իշխանությունների եւ ԶԼՄ-երի ղեկավարների միջեւ հանդիպումների ընթացքում: Տ. Հարությունյանը նշեց, որ ԶԼՄ-երի ղեկավարներն առաջարկել են տարածքների տրամադրման այլընտրանքային տարբերակ. դրանք տրամադրել ոչ թե ամեն մի առանձին լրատվամիջոցի, այլ փոխանցել լրատվամիջոցները միավորող «Մեդիա» ընկերակցության հաշվեկշռին, որը եւ կկազմակերպի տարածքների սպասարկումը:

ԲՈՂՈՔ

Ամանորն առանց ջրի՞

Բրյուսովի 1, 2, 28 շենքերի բնակիչները ավելի քան 1 ամիս ջրազրկված են: Համաձայն նրանց պատմածի, ամեն ինչ սկսվեց նրանից, երբ ջրմուղ-կոյուղու աշխատակիցները նոր ջրագիծ անցկացնելու համար փոխեցին ջրատար խողովակները: Դրանից հետո ջրամատակարարումը դադարեց: Բնակիչները՝ բողոքներին ի պատասխան, Կենտրոն համայնքի ջրմուղ-կոյուղու մասնաճյուղից ստանում են միեւնույն պատասխանը՝ վթար է տեղի ունեցել, ընթանում են վերանորոգման աշխատանքներ: Մենք դիմեցինք մասնաճյուղի պետ Հայկ Սողոյանին: Վերջինս մեծ պատրաստակամությամբ լսեց եւ պատասխանեց մեզ, սակայն բացի վերոնշյալից, ոչինչ նոր չասաց եւ դժվարացավ նորոգման աշխատանքների ավարտի կոնկրետ ժամկետ նշել: Հարկադրված դիմեցինք «Երեւանի ջրմուղ-կոյուղի» ընկերություն, որտեղ խոստացան զբաղվել այդ հարցով: Երեկ շենքերի բնակիչներից տեղեկացանք, որ թաղամաս են այցելել «Էյ Յութիլիթի» ներկայացուցիչները եւ բնակիչներին հավաստիացրել, որ մինչեւ շաբաթավերջ ջրամատակարարումը կվերականգնվի: Սակայն վերջիններս, դառը փորձից իմաստնացած, այդքան էլ չեն հավատում պաշտոնյաների հավաստիացումներին: Իսկ առջեւում Ամանորն է, եւ մարդկանց նախատոնական հոգսերին այս շենքերում փոխարինել են ջուր ունենալու նյարդային սպասումները:

Ա. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն /հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն /հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Նախագահն իր դեմ նոր շարժում առաջացրեց՝ սահմանադրական

«Սահմանադրական փոփոխությունների՝ երկրի համար բախտորոշ գործընթացը Ռ. Քոչարյանն անձնավորում է եւ գնահատում միայն այն տեսակետից, թե դրանք որքանով են իրեն ձեռնտու կամ ոչ: Երկրի ղեկավարին անհարիր այս հայտարարությունները վկայում են գործող նախագահի ողբերգական կուրսի եւ ժողովրդավարության անհամատեղելիության մասին:

Ներքոստորագրյալ վեց կուսակցություններս Քոչարյանի հայտարարությունները գնահատում ենք որպես սահմանադրական գործընթացը վտանգող, սպառնալիք ենք կոչում խորհրդարանական բոլոր ուժերին, հորդորելով տուրք չտալ նախագահի հայտարարություններով ուրվագծվող սցենարին եւ արհեստականորեն չվիժեցնել ԱԺ պաշտոնապես ներկայացված խորհրդարանական կառավարման համակարգ նախատեսող ՀՀ սահմանադրության միասնական նախագծի քննարկումները: Միավորելով մեր ուժերը՝ երկրում նախաձեռնում ենք սահմանադրական շարժում՝ նպատակ դնելով օրինական բոլոր միջոցներով հասնելու այն բանին, որ սահմանադրության միասնական նախագիծը դրվի հանրաքվեի եւ ժողովուրդը հնարավորություն ստանա ընտրելու իր շահերն արտահայտող սահմանադրություն»:

Հայտնի հնգյակի (գումարած նաեւ Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցությունը) այս հայտարարությունը հանրապետության նախագահի հայտնած պատասխանն էր, որը վերջնականապես սկիզբ դրեց իշխանություն-ընդդիմություն նոր, գաղափարական հողի վրա ընթացող պայքարի: Այդ առճակատումը վեցյակը հռչակեց որպես «սահմանադրական շարժում», հստակ նպատակ դնելով հնարավորինս մեծացնել հականախագահական ճակատը եւ պայքարը դարձնել առավել արդյունավետ: Յուրովի մեկնաբանելով նախագահի հայտարարությունը, ՍԻՄ նախագահ Հրանտ Խաչատրյանի կարծիքով՝ «իր պատկերացումներով նախագահը միակ սուբյեկտն է, որը կարող է սահմանադրության բարեփոխման նախաձեռնություն իրականացնել»: Մինչդեռ իրականում նախագահը ոչ թե խորհրդարանին իրավունք չի վերապահում նման նախաձեռնություն ներկայացնել, այլեւ գրեթե զրոյի էր հավասարեցնում խորհրդարանի ներկայացվելիք խորհրդարանական կառավարում նախատեսող նախագծի հանրաքվեի դնելու հարցը:

Հասկանալով, որ նախագահը վետո է դնելու որեւէ այլընտրանքի, եւ խորհրդարանը պարզապես կանգնել է երկընտրանքի առջեւ, վեցյակը խոստանում է ջանք չխնայել գոնե ստիպելու խորհրդարանին 66 ձայնով նման այլընտրանք ընդունել:

Շավարշ Քոչարյանը «Ազգի» այն հարցին, թե վեցյակի կարծիքով հնարավո՞ր է, որ խորհրդարանը քաղաքական կամք դրսեւորի եւ որոշմամբ հստակ դիրքորոշում հայտնի, պատասխանեց. «Մեր գնահատականներով՝ խնդիրն առաջին քայլը կատարելն է: Եթե խորհրդարանը 66 ձայնով համաձայնություն տա մեր նախաձեռնությանը, դա որակական լուրջ փոփոխություն է նշանակում:

Դրանից հետո նախագահը մի քանի անգամ կմտածի, նոր վետո կդնի: Իսկ եթե նա նույնիսկ դնի վետոն, այն փոփոխությունները, որոնք տեղի կունենան, կնպաստեն, որ ավելի խորանա հակասությունը եւ ավելի հեշտ կլինի մեզ համար հաղթահարել 2/3-ի արգելքը»: Խորհրդարանում արտահայտված քաղաքական կողմնորոշումների համատեքստում, սակայն, անհնար է պատկերացնել, թե ինչպե՞ս է «սահմանադրական շարժման» նախաձեռնողներին հաջողվելու ապահովել անգամ 66 անհրաժեշտ ձայները:

Հետաքրքրականը սակայն ընդդիմության՝ նախագահի հայտարարությունների «խորքային» ընկալումներն են: Հրանտ Խաչատրյանի կարծիքով, Ռ. Քոչարյանի կեցվածքը որոշակի սցենարներ է ուրվագծում, որոնք առնչվում են իշխանափոխությանը: Այսինքն՝ Ռ. Քոչարյանը նույնությամբ կրկնում է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, որը ոչ պատահականորեն քաղաքական ուժերին եւ հասարակությանն իր դեմ տրամադրեց՝ հայտարարելով, թե ազգային գաղափարախոսությունը կեղծ կատեգորիա է. «Ես հիմա չեմ կարող ասել նախագահը դա միտումնավո՞ր է անում, արդեն կա՞ իշխանափոխության ռեալ սցենար, թե՞ ոչ ամեն դեպքում այդ ամենը պետք է ծառայեն այս երկրին»: Թե քաղաքական կամ անդրկուլիսային ի՞նչ տեղաշարժեր է նկատել Հրանտ Խաչատրյանը իշխանական վերնախավում նման եզրակացությունների հանգելու համար, թերեւս միայն իրեն է հայտնի:

Նախագահի «սահմանադրական» այս ընդդիմությունը չի գնալու «կամ-կամ» առճակատման եւ աշխատանքներ չի տանելու ի հակադրություն նախագահի հայտարարությունների, խորհրդարանում տապալելու նախագահական սահմանադրության նոր նախագիծը: Սահմանադրական շարժման էությունը նախաձեռնողները բացատրեցին այն գործնական քայլերով, որոնցով պետք է նախագահին եւ խորհրդարանին համոզել հանրաքվեի դնելու երկու առաջարկված նախագծերն էլ: Դրանով հնարավորություն կտրվի ժողովրդին ինքնակամ որոշելու՝ ո՞ր կառավարման համակարգն է իրենց պետք: Կհաջողվի՞ գործընթացը, հայտնի չէ:

Հայաստանի քաղաքական իրականության մեջ ընդամենը մեկ դեպք է գրանցվել, երբ խորհրդարանը առճակատմամբ «հաղթել» է նախագահին: Առաջինը 1997-98 թթ. էր, երբ առնետավազքի միջոցով մի գիշերվա մեջ ՀՀՇ-ական պատգամավորների մեծ մասը դարձավ երկրապահական, եւ նախագահն ստիպված հրաժարական տվեց: Երկրորդ դեպքում, երբ ԱԺ-ն պատասխանատվություն ստանձնեց կառավարության համար եւ նախագահը դիտորդի կարգավիճակ ձեռք բերեց, իրավիճակը հանգուցալուծվեց 1999 թ.-ի հոկտեմբերի 27-ից հետո նախագահի ձեռնարկած կադրային մի շարք փոփոխություններով: Ինչ կարժենա երկրի քաղաքական կայունության համար նախագահ-ընդդիմություն այս բախումը, ոչ ոք կանխորոշել չի կարող:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

1997-2000 թթ. աշխատատեղերը նվազել են 163.500-ով

ՄԱԱ-ում պնդեց Արտաշես Գեղամյանը

Մամուլի ազգային ակումբի «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում դեկտեմբերի 18-ին լրագրողները հանդիպեցին Ազգային միաբանություն կուսակցության նախագահ, ԱԺ պատգամավոր Արտաշես Գեղամյանի հետ: [...] քաղաքական տարվա ամփոփումն էր: Ինչպիսին է եղել ընդդիմության քաղաքական տարին: Ըստ Գեղամյանի՝ եղել է «ինքնահաստատման, ազգաբնակչության լայն շրջանակների համակրանքի, հույսի արթնացման տարի, որը հաջողությամբ ավարտվեց ՀՀ նախագահի վերջին ասուլիսով, որը հաստատեց, որ ընդդիմությունը տարավ բացահայտ հաղթանակ ՀՀ նախագահի հանդեպ»: Այնուհետեւ անդրադառնալով նախագահի վերջին ասուլիսում բերված թվերին 44000 աշխատատեղերի բացման շուրջ՝ ՄԱԱ-ի հյուրը նշեց, որ ըստ «ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը բնութագրող պաշտոնական տեղեկագրերի»՝ «Ռ. Քոչարյանի վարչապետության եւ նախագահության օրոք, գավոք, Հայաստանում աշխատատեղերը կրճատվել են 163.500-ով: Մասնավորապես, 1996 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հայաստանի տնտեսությունում զբաղված է եղել 1 մլն 440770 մարդ, 97-ին այդ թիվը նվազել է 68500-ով, 98 թ.-ին կազմել է 1 մլն 350 հազար, 99-ին նվազել է 29900-ով, 2000-ին՝ 37100-ով: 2001 թ. նոյեմբերի 1-ի դրությամբ տնտեսության մեջ զբաղվածների թիվը կազմել է 1 մլն 270200, նվազել են 5800 աշխատատեղեր: Գեղամյանն ավելացրեց, որ «բացահայտ սխալ տեղեկություններ էին ներկայացված ՀՀ արդյունաբերության նախարարի ներկայացրած տեսապատկերային աղյուսակներում, ուր նշված է նաեւ նոր աշխատատեղերի կառուցվածքը ըստ մարզերի: Համաձայն այդ տեղեկությունների՝ Սյունիքում աշխատատեղերի թիվն ավելացել է 4 տոկոսով, Շիրակում՝ 5, Լոռիում՝ 6 տոկոսով: Մինչդեռ ՀՀ պաշտոնական տեղեկագրում 2001 թ. հունվար-հոկտեմբեր ամիսներին աշխատանք փնտրող մարդկանց թիվը նախորդ տարվա համեմատությամբ նկատելիորեն աճել է: Գեղամյանը նշեց, որ բոլոր թվերը վերցված են ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության պաշտոնական տեղեկագրերից: Ըստ ՀՀ նախագահի՝ պետական արժեթղթերի դրույքաչափերն իջել են, ինչը նշանակում է, որ բավականին վարկային միջոցներ են ազատվել, որոնք ուղղված են տնտեսությանը, պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի նվազմանը, ավելացել են միջոցներ, որոնք ուղղվել են վարկային ներդրումներին, որոնց շնորհիվ ստեղծվել են աշխատատեղեր: Մինչդեռ, ինչպես ներկայացրեց ՄԱԱ-ի հյուրը, տեղեկագրերում նշված է, որ 2001 թ. հունվար-սեպտեմբերին ներդրումների ծավալը կազմել է 88 մլն 447600 դոլար, որից ուղղակի ներդրումներինը՝ 63 մլն 321: 2000 թ. հունվար-սեպտեմբերի համեմատությամբ ներդրումների ծավալը նվազել է 37,1 տոկոսով, այդ թվում՝ ուղղակի ներդրումներինը՝ 36,5 տոկոսով: Զգալիորեն պակասել են նաեւ առեւտրային բանկերի վարկային ներդրումները: Գեղամյանը նկատեց, որ, իրոք, պետական կարճաժամկետ դրույքաչափերը իջեցվել են: Եթե 2 տարի առաջ մինչեւ 68 տոկոս էին կազմում, այսօր՝ 17-25 տոկոս: Այդ դրույքաչափերն անգամ զգալիորեն ավելի են, քան նյութական արտադրության ոլորտի շահութաբերությունը: Սա նշանակում է, որ բանկային միջոցները չեն ուղղվել նյութական արտադրության ոլորտ, այլ՝ բանկային սպեկուլյատիվ ոլորտ, որտեղ դրույքաչափերը կազմում են 17-25 տոկոս:

ՄԱԱ-ի հյուրը զարմանք հայտնեց, որ ՀՀ նախագահը նշել է, թե եկամտահարկը չէ, որ տնտեսության մեջ բնութագրում է նոր աշխատատեղերի ստեղծումը, այլ՝ փողի զանգվածի աճը, որը 30 մլրդ-ով ավելի է եղել, քան նախորդ տարի: Նա նկատեց, որ հավանաբար նախագահը նկատի է ունեցել տնտեսության մոնիտարիզացիայի մակարդակը, որը աշխատատեղերի հետ ոչ մի առնչություն չունի, այլ ներկայացնում է փողի զանգվածի եւ համախառն ներքին արդյունքի հարաբերակցությունը, որը Հայաստանի մակրոտնտեսությունում կազմում է ընդամենը 17 տոկոս: Մինչդեռ տնտեսության նորմալ շնչելու համար այդ ցուցանիշը պետք է կազմի 80-100 տոկոս: «Դրամական զանգվածի այսքան սեղմված լինելը վիժեցնում է ընդլայնված վերարտադրության հնարավոր պայմանների ստեղծումը», ընդգծեց Մամուլի ազգային ակումբի հյուրը, ավելացնելով՝ «այս ամենը ապացուցում է, որ ներկա վարչակազմը 2001 թ. ատրեց խորը ֆիասկո, ինչը բնավ չի ուրախացնում ընդդիմադիր ուժերին, քանի որ երբ վարչակազմը ֆիասկո է ապրում, դա բացասաբար է անդրադառնում ազգաբնակչության կենսամակարդակի վրա»:

Գեղամյանն ընդգծեց, «հեռախոսային տեղեկատվությունը» վատ խորհրդատու է: Եթե 44 հազար աշխատատեղ է ստեղծվել, ուրեմն պետք է նույնչափ էլ պակասեր գործազուրկների թիվը: Մինչդեռ 2001 թ. հոկտեմբերին ՀՀ զբաղվածության ծառայությունում հաշվառման է վերցվել 17 հազար մարդ, հաշվառումից հանվել է 32 հազարը, որոնց ընդամենը 18,8 տոկոսը՝ աշխատանքի տեղավորման պատճառով: Այսինքն՝ միայն 5016 մարդ է աշխատանքի տեղավորման պատճառով հանվել այդ ցուցակից:

Ըստ նրա՝ միայն 447 հազար մարդու աշխատավարձն է գերազանցում նվազագույն սպառողական զամբյուղը, բացված մանր եւ միջին ձեռնարկությունների 47 տոկոսը զրոյական հաշվեկշիռ է ցույց տալիս, ինչը նշանակում է, որ դրանք ընդհանրապես չեն գործել: Ըստ այդմ՝ «երկիրը հայտնվել է չքավորության, աղքատության գրկում», ընդգծեց ՄԱԱ-ի հյուրը:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱՑՆՈ՞ՒՄ ԵՔ

Եվրոպայում հետաքրքրվում են... «Օրինաց երկիր»-ով

Եվրամիության անդամ երեք երկրների՝ Նորվեգիայի, Ավստրիայի եւ Իտալիայի որոշ քաղաքական ուժերի հրավերով Եվրոպա էր մեկնել «Օրինաց երկիր» կուսակցության պատվիրակությունը՝ Արթուր Բաղդասարյանի գլխավորությամբ: Այցը միտված էր անդրկովկասյան եւ եվրոպական երկրների քաղաքական ուժերի հարաբերությունների սերտացմանը: «Օրինաց երկիր» կուսակցության ղեկավար Արթուր Բաղդասարյանը դա բացատրում է եվրամիության՝ Հարավային Կովկասում մեծացող հետաքրքրություններով, որոնք «կրկնապատկվել» են ԱՄՆ-ում սեպտեմբերի 11-ի ողբերգական դեպքերից հետո: Սակայն թե կոնկրետ ինչով է բացատրվում Եվրոպայի հետաքրքրությունը, Բաղդասարյանը չպարզաբանեց: Ըստ նրա, դա պայմանավորված է հաստկապես Հայաստանի աշխարհագրական դիրքով եւ հարեւանների հետ ունեցած հարաբերություններով: Մասնավորապես Իրանի, որի հետ Եվրոպան նոր որակի հարաբերություններ սկսելու նշաններ է ցուցաբերում, եւ Թուրքիայի, որի ստանձնած պարտավորությունների թերացման առումով խնդիրներ ունի: Թե կոնկրետ ինչ նշանակություն է Եվրոպան այս համատեքստում վերագրում Հայաստանին, այդպես էլ պարզ չդարձավ: Մինչդեռ դա կարեւոր է, եթե նկատի առնենք եվրամիության մշակած գլոբալ տնտեսական ծրագրերում (ՏՐԱՍԵԿԱ եւ ԻՆՈԳԵՅԹ) Հարավային Կովկասի երկրների ներգրավվածությունը եւ այդ տեսակետից որոշակի վերապահումները Հայաստանի նկատմամբ:

Չնայած հիշատակված ծրագրերում Հայաստանի ներգրավվածությանը Ադրբեջանի կտրականապես դեմ արտահայտվելուն, «Օրինաց երկիրը» որոշակի կապեր է հաստատել այդ երկրի երկու քաղաքական ուժերի՝ իշխանական «Ենի Ազերբայջանի» եւ ընդդիմադիր «Ժողովրդական ճակատի» հետ: Նմանատիպ հարաբերություններ կան նաեւ վրացական «Քաղաքացիական միություն» կուսակցության հետ: Ըստ Բաղդասարյանի, այդ կապերն Անդրկովկասում կարող են նպաստել կոնֆլիկտների արագ կարգավորմանը: Բացի այդ, եվրամիությունը հարավկովկասյան տարածաշրջանը դիտարկում է որպես մեկ ընդհանուր սուբյեկտ: Ուստի անհրաժեշտ է, որ անդրկովկասյան քաղաքական ուժերը սերտ համագործակցություն սկսեն, չնայած Բաղդասարյանի գնահատականներով՝ բոլոր առումներով Հայաստանում տիրող ընդհանուր իրավիճակը անհամեմատ բարվոք է:

Դա գնահատում են Եվրոպայում, եւ ստացված հրավերը «Օրինաց երկիրը» դրա լավագույն դրսեւորումն է համարում: Հանդիպումներ են կայացել եվրոպական դեմոկրատական միության Նորվեգացի նախագահի հետ, որը հույս է ներշնչել հայկական համեմատաբար նորաստեղծ այս կուսակցության ղեկավարին, որ «Օրինաց երկիրը» կարող է հետագայում այդ միությանը լիիրավ անդամակցության հայտ ներկայացնել: Նախադեպն ունեն հայկական ավանդական կուսակցությունները. Դաշնակցությունն անդամակցում է համաշխարհային սոցինտերնին, իսկ Հայկոմկուսը՝ նմանատիպ այլ միջազգային կառույցի: Բացի նրանից, որ «Օրինաց երկիրը» ցանկանում է ինտեգրվել քաղաքական ուժերի համընդհանուր գործունեությանը, այդ հարաբերություններից կուսակցությունը ծրագրում է ներդրումներ ապահովել Հայաստանում: Մասնավորապես Արթուր Բաղդասարյանը հնարավոր է համարում Հայաստանում Եվրոպայի նախաձեռնությամբ ստեղծել նոր ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների կենտրոն, ինչպես նաեւ եվրոպական նոր կրթական հաստատություն:

Մինչ այդ, սակայն, կուսակցությունն անհրաժեշտ է համարում եվրոպական քաղաքական ուժերին ավելի մոտիկից ծանոթացնել Հայաստանում տիրող իրավիճակին եւ հանդիպումների ընթացքում ծրագրել է Հայաստանում անցկացնել քաղաքական ուժերի քառակողմ (Նորվեգիա, Իտալիա, Ավստրիա եւ Հայաստան) հանդիպում: Թե եվրոպական այդ երկրներից երբ են ժամանելու հյուրերը եւ երբ է տեղի ունենալու հանդիպումը՝ դեռեւս հայտնի չէ:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ԼԱՍՏԱՆԱՎԱՅԻՆ ՈՒՂԻ

Հայկական կազմակերպությունները պատա՞նդ ուկրաինական բեռնափոխադրողների ձեռքին...

Պարզաբանում է ՀՀ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովի նախագահ Սամվել Ստեփանյանը

-Վերջերս եղան հրապարակումներ, այդ թվում եւ «Ազգում», որ ուկրաինական «Ուկրֆերրի» նավագնացային ընկերությունը եկող տարվա համար հայկական կազմակերպություններին պարտադրում է նոր պայմանագիր՝ Իլյիչեւսկ-Փոթի լաստանավային ուղու փոխարեն բեռնափոխադրումներն իրականացնել Իլյիչեւսկ-Բաթում ճանապարհով, որը որոշակիորեն թանկ է նախորդից:

Հանձնաժողովն ունի՞ բավարար տեղեկություններ, ի՞նչ է կատարվում իրականում:

- Մինչ հրապարակումները մենք

երթուղու տեխնիկական հնարավորությունների մե՞ջ է:

- Բնականաբար մենք ճշտել ենք նաեւ այդ հարցը՝ արդյոք կա՞ն տեխնիկական դժվարություններ Փոթի նավահանգստում: Դիմեցինք նավահանգստի տնօրեն պարոն Ինիաշվիլուն: Նա միանշանակ պատասխանեց, որ չկա որեւէ սահմանափակում, նավահանգիստն ունի բավարար հզորություններ, որպեսզի ընդունի հայկական բեռները:

- Բեռնափոխադրումների այդ գրաֆիկն առաջարկվում է միայն հայկակա՞ն կողմին:

- Այո՛, այդպես է: Եվ ինչ-որ ա-

փորձում ստանալ սպառիչ պատասխան: Սակայն փաստն այն է, որ մեր կազմակերպությունները միայն «Ուկրֆերրիի» հետ են աշխատում:

- Ունե՞ք տեղեկություններ՝ երկրի բեռնափոխադրումների ո՞ր տոկոսն է իրականացվում լաստանավով: Եվ երթուղու փոփոխության պարագայում ինչքա՞ն ֆինանսական կորուստներ կունենան մեր տնտեսվարող սուբյեկտները: Ընդհանուր առմամբ փաստն ինչպիսի՞ ազդեցություն կթողնի տնտեսական դաշտի վրա:

- Լաստանավով են փոխադր-

տական աճ, ապա, հասկանալի է, հայկական կազմակերպությունների տնտեսական կորուստներն ավելի կմեծանան: Վերջին հանգամանքը կարող է բերել սոցիալական անցանկալի հետեւանքներ: Բնական է, որոշակի չափով կբարձրանան գները եւ այլն: Նկատի ունենանք, որ լաստանավային բեռնափոխադրումներ են իրականացվում ամենատարբեր ուղղություններով: Բեռներ են առաքվում եւ բեռներ են ներմուծվում բոլոր այն տարածաշրջաններից, որտեղ գոյություն ունի ցամաքային կամ՝ երկաթգիծ եւ ավտոմոբիլային մայրուղիներ: Այսինքն՝ դրանք

ները:

Եթե որեւէ երկրի, տվյալ դեպքում՝ Ուկրաինայի հակամենաշնորհային կոմիտեն չի արձագանքի մեր հարցադրմանը եւ չի փորձի կարգավորել խնդիրը, ապա այն քննության կդնենք միջպետական խորհրդում:

- Ի՞նչ ընթացքի մեջ է գործը:

- Հանձնաժողովի համապատասխան որոշմամբ դիմել ենք Ուկրաինայի հակամենաշնորհային կոմիտեին: Մեր ունեցած տեղեկությունների համաձայն, նրանք սկսել են աշխատել հարցի կարգավորման ուղղությամբ: Հույս ունեմ՝ առաջիկայում կստանանք

արդեն տեղյակ էինք եւ զբաղվում էինք խնդրի կարգավորմամբ: Հայաստանի տրանսպորտային առաքողների միությունը դիմել էր մեզ եւ հայտնել, որ «Ուկրֆերրի» ուկրաինական կազմակերպությունը, որն ամենայն հավանականությամբ մենաշնորհային դիրք ունի Իլյիչեւսկի նավահանգստից վրացական նավահանգիստներ բեռների տեղափոխման ասպարեզում, մեր կազմակերպություններին պարտադրում է 2002 թ. համար կնքել ոչ շահավետ պայմանագիր, այն է՝ այսուհետ բեռնափոխադրումներն իրականացնել Իլյիչեւսկ-Բաթում երթուղով: Ուսումնասիրություններից պարզվել է, որ, այո՛, փաստը համապատասխանում է իրականությանը:

- Ինչպե՞ս է հիմնավորվում պայմանագրի փոփոխությունը: Գուցե պատճառն Իլյիչեւսկ-Փոթի

ռումով մեզ համար հասկանալի կլիներ «Ուկրֆերրի» ընկերության դիրքորոշումը, եթե հավասարապես տարածվեր նավահանգստի ծառայություններից օգտվող նաեւ մյուս երկրների՝ Ադրբեջանի, Վրաստանի տնտեսվարող սուբյեկտների վրա:

- Նշանակում է՝ օգտվում է այն հանգամանքից, որ բեռնափոխադրումներ իրականացնող միակ կազմակերպությո՞ւնն է հայկական կողմի համար:

- Չեմ կարող պնդել, որ միակ տեղափոխող կազմակերպությունն է: Նրան այդպիսին են հայտարարում մեր տնտեսվարող սուբյեկտները: Ուկրաինական կողմի հետ եւս պետք է ճշտենք տվյալ հարցը՝ գուցե կան նաեւ նույն գործունեությունն իրականացնող այլ կազմակերպություններ: Ինչեւէ, մենք զբաղվում ենք խնդրով եւ

վում հանրապետություն ներկրվող ապրանքների 3 եւ արտահանվող ապրանքների 1,8 տոկոսը: Ըստ հաշվարկների, եթե փոխադրումներն իրականացվեն Բաթումով, ապա նույն ծավալի բեռնափոխադրումների պարագայում մեր կազմակերպությունները տարեկան կկրեն ավելի քան 250 հազար ԱՄՆ դոլարի վնաս: Սակայն թվերից առավել անհանգստացնողը միտումը եւ հնարավոր հետեւանքներն են, որոնք անդրադարձ կունենան հեռանկարային զարգացման առումով:

Այսպես, ըստ Հայ-ուկրաինական տնտեսական համագործակցության հանձնաժողովի, եկող տարում ակնհայտորեն ավելանալու են լաստանավային բեռնափոխադրումների ծավալները:

Եթե երթուղու փոփոխությունը չխանգարի, եւ մենք իսկապես ունենանք բեռնափոխադրումների

ձգվում են մինչեւ եվրոպական երկրներ, Սիբիր, Միջին Ասիա եւ այլն:

Այնպես որ, մենք պարտավոր ենք կանգնել մեր տնտեսվարողների թիկունքին եւ պաշտպանել նրանց շահերը:

- Սակայն Հայաստանի տնտեսական մրցակցության պաշտպանության պետական հանձնաժողովը հնարավորություն ունի՞ իր երկրի տնտեսվարող սուբյեկտների շահերը պաշտպանել նաեւ արտաքին շուկայում: Կա՞ն լծակներ, համապատասխան մեխանիզմներ:

- ԱՊՀ երկրների մակարդակով գոյություն ունի համապատասխան կառույց՝ Հակամենաշնորհային քաղաքականության միջպետական խորհուրդը: Խորհրդի անդամ են տարբեր երկրների նմանատիպ կառույցների ղեկավար-

վերջնական պաշտոնական պատասխանը:

Ի դեպ, նշեմ մի հատկանշական դեպք. վերը նշված տնտեսվարող սուբյեկտը խնդրի կարգավորման համար սկզբնական շրջանում դիմել էր ինչպես մեր երկրի, այնպես էլ օտարերկրյա մի շարք դեսպանների՝ չիմանալով, որ գոյություն ունի պետական այնպիսի կառույց, որի խնդիրն է նշված հարցի կարգավորումը եւ ի պաշտոնե պարտավոր է զբաղվել դրանով:

Բնականաբար, նրան պատասխան է տրվել, որ տվյալ խնդրի կարգավորումն իրենց իրավասության շրջանակներում չէ: «Ուկրֆերրին» մասնավոր կազմակերպություն է, եւ ինքն է որոշում գործունեության սեփական պայմանները:

ԱՐՓԻՆԵ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Իրերի լաբիրինթոսում

Դրվագներ տոնավաճառային առօրյայից

Տոնավաճառները նման են լաբիրինթոսի. մտնում ես, մի քիչ առաջանում ու անմիջապես մոլորվում: Ապրանքատեսակներով ծանրաբեռնված սեղանների շարքը երկարում է, ապա՝ ճյուղավորվում, շարունակվում միանգամից 4-5 ուղղությամբ: Ընտրում ես ուղղություններից մեկն ու առաջանում, երբեմն քեզ են հրմշտում, երբեմն դու ես հրմշտում՝ ստիպված ես: Շարժվում ես մարդկային հոսանքին հակառակ, նրանք արդեն լքում են տոնավաճառը, նրանց ձեռքերը զբաղված են՝ փաթեթներ են քարշ տալիս, նրանց աչքերը հոգնած են՝ այդ օրվա տոնավաճառային թափառումներում արդեն ամեն ինչ տեսել են: Մարդկային մեկ այլ հոսանքին էլ համընթաց ես շարժվում. նրանք էլ, քեզ պես, նոր են մուտք գործում տոնավաճառ: Առաջանում ես դանդաղորեն, տոտիկ-տոտիկ. մարդիկ խանգարում են: Քեզ համընթաց շարժվողներն էլ, ի վերջո, նույն նպատակով չեն հայտնվել տոնավաճառային հեղձուկում: Նրանց մի մասը եկել է որոշակի գործով՝ անհրաժեշտ իրը ձեռք բերելու եւ անմիջապես հեռանալու, մյուսները պարզապես դիտում են, ծանրութեթեւ անում, գուցե գեղագիտական հաճույք ստանում սեղանիկների պարունակությունը տնտղելիս:

Վերջիններս հատկապես խանգարում են քո առաջանալուն, քանի որ ամեն մի սեղանիկի մոտ ար-գելակում են, եւ մյուսները ստիպված են շրջանցել նրան, խախտել դժվարին առաջընթացի մի կերպ յուրացված ռիթմը:

Հազիվ ես շրջանցել այս խոչընդոտը՝ հայտնվում է մեկ ուրիշը, որը պարզապես անշրջանցելի է. «Ճանապա՜րհ», մի քանի մետր հեռավորությունից նախազգուշացնում են բեռնակիրներն ու սայլակները քշում մարդկային հոսանքի ուղղությամբ: Նրանց սայլակների լայնությունը ճիշտ այնքան է, որքան մեր զբաղեցրած արահետինը, այնպես որ մարդիկ հավի ճտերի պես դեսուդեն են փախչում եւ սեղմվում վաճառասեղաններին՝ մինչեւ անցնի «արհավիրքը»: Վերջապես բեռնակիրն անցնում է՝ դղրդյունով քշելով իր բիզնեսի «առարկան», մարդկային հոսանքը թեթեւացած շունչ է քաշում ու վերստին շարք կազմում՝ առաջ ընթացողների շարքը: Թեպետ վաճառասեղաններին հանգամանքների բերումով սեղմվածների մի մասն այդպես էլ մնում է իր տեղում եւ սկսում ուսումնասիրել, սակարկել: «Շատով էժան», թղթի կտորի վրա խզբզել է կողքիս կանգնած վաճառող տղան: Նա փորձում է որսալ անցնող-դարձողների հայացքը, երեւի որպեսզի ստուգի, թե իր «շատով էժանն» ինչ տպավորություն է գործել մարդկանց վրա: Այդ «շատով էժանի» կապակցությամբ կարելի էր լեզվաբանական բնույթի 1-2 հարց ուղղել նրան, սակայն, վախենամ այդօրինակ հարցերը նրան չհետաքրքրեն:

Հարեւան վաճառասեղանն ապրանքատեսակների մի խայտաբղետ միացություն է: Այստեղ ավելի շատ մարդիկ են խմբված. նրանց երեւի, հենց այդ խայտաբղետությունն է գրավել: Կողք-կողքի շարված են գրենական պիտույքներն ու տղամարդկանց գուլպաները, կանանց զուգագուլպաներն ու կրծկալները, հողաթափերն ու կաշվե իրերը: Այդ, թվում է՝ անհամատեղելի ու խառնաշփոթ հավաքածուի գլխին, ինքնավստահ ու սպասողական կեցվածքով, կանգնած է միջին տարիքի մի տղամարդ՝ վաճառողը: «Ինչքա՞ն ես ասում», նրա ունեցվածքի նմուշներից մեկը մատնացույց անելով՝ հարցնում է հաճախորդը: «Երկուս ու կես», անտարբեր արտաբերում է նա: «Կիջնե՞ս», շարունակում է հարցաքննել հետաքրքրված հաճախորդը: «Վերջին գինն ա», կարճ կտրում է նա: Հաճախորդը մտորում է, տնտղում ապրանքը: Ապա համառում է՝ «Երկուսով տուր՝ կվերցնեմ»: Մարդկային մի նոր հոսանք ինձ քշում է առաջ, չեմ հասցնում իմանալ, թե ինչով ավարտվեց նրանց կարճ ու կտրուկ երկխոսությունը: Տոնավաճառային արահետով, մատուցարանը գլխավերեւում բռնած, գիրուկ մարմինը ծանրորեն քարշ է տալիս մի կին. վաճառասեղանների տերերը միշտ էլ անհամբերությամբ են սպասում նրան, քանի որ կարկանդակներ, փքաբլիթ ու լահմաջուն է մատակարարում իրենց՝ ամբողջ օրը սոված-ծարավ եւ սեփական ապրանքը ոտնկայս հսկող վաճառողներին: Նրա մատուցարանն արագորեն սկսում է թեթեւանալ, եւ այդ գործընթացն ուղեկցվում է առեւտրականների տոնավաճառային կատակներով: Տոնավաճառն ասես նրանց տունը լինի, երկրորդ՝ աշխատանքային տունը, որի առկայությամբ է պայմանավորված՝ կկարողանա՞ գոյատեւել նրանց «առաջին» ու հիմնական տունը, ընտանիքը հնարավորություն կունենա՞ այլոց պես այցելելու տոնավաճառ: «Արի, արի, ինչքան տալիս ես տուր», հեռացող հաճախորդի հետեւից դիրքերը զիջելով կանչում է հոգնած աչքերով վաճառողուհին: «Մեր հացն էլ հեշտ չի վաստակվում», ասես վկայում են այդ աչքերը:

Տոնավաճառն արդեն մոլորեցրել է ինձ: Մի քանի վաճառողներ կասկածանքով տնտղում են. երեւի մտածում են՝ ինչ է շարունակ հետուառաջ քայլում մարդկանց տարբեր խմբերի հետ, միայն դեսուդեն է նայում եւ ոչինչ չի գնում, գին էլ չի հարցնում: Նրանք ի սրտե չեն սիրում պարապներին, պարզապես հետաքրքրվողներին, չէ՞ որ իրենք «գործով» են զբաղվում: Նրանք նկատելի նյարդայնանում են, երբ ապրանքների արժեքներից տեղեկանում ես, դրանք շոշափում, տնտղում եւ, ի վերջո, չես գնում: Այդ անարդյունավետությունը պարզապես զայրացնում է նրանց: Սակայն չէ՞ որ սա տոնավաճառ է, ուր ամեն ինչ էլ պատահում է կամ կարող է պատահել, եւ ժամանակի ընթացքում նրանք աստիճանաբար անտարբեր են դառնում հաճախորդների ու վերջիններիս քմահաճույքների հանդեպ: Նրանք «սովորում» են յուրաքանչյուրին, ով գինն է հարցնում, լուրջ՝ որպես գնորդի, չվերաբերվել, վարժվում են ճիշտ պահին մեղմանալ-չմեղմանալու, գինն իջեցնել-չիջեցնելու արվեստին, վաճառված ամեն մի ապրանք նրանց այլեւս չի «ստիպում» ի տես բոլորի փայլեցնել աչքերը: Չէ՞ որ շուրջբոլորը մարդիկ են՝ հաճախորդներ, մրցակից-վաճառողներ, իսկ վերջինների հետ իրենք արդեն մեկ ընտանիքի պես են դարձել: Այսպիսին է տոնավաճառային առօրյան:

Այդ առօրյան իրոք նման է մի լաբիրինթոսի, ուր մարդիկ, ապրանքատեսակների հորձանուտում մոլորված, ելք են փնտրում, ուր մեզանից յուրաքանչյուրը, գուցե ազգաբնակչության մեծ մասը հայտնվում է ու թափառում, ուր գործում են նույն օրենքները, որոնք իշխում են նաեւ տոնավաճառից դուրս: Եվ, ի վերջո, այդ տոնավաճառում բոլորս էլ ներկա ենք:

ԱՆՈՒՇ ԲԱԲԱՅԱՆ

ՀԱԿԱՀԱՐԲԵԿՉԱԿԱՆ

Բեն Լադենին փնտրում են Պակիստանում եւ Սաուդյան Արաբիայում

ԱՄՆ իշխանությունները հետզհետե համոզվում են, որ բեն Լադենին հաջողվել է հեռանալ Աֆղանստանից: Պենտագոնը որոշել է նրան գտնելու նպատակով հատուկ գործողություններ սկսել Պակիստանում եւ արդեն սկսել է նոր զորաջոկատներ ուղարկել Իսլամաբադ: Հնարավոր է նաեւ, որ բեն Լադենը փախած լինի Սաուդյան Արաբիա: Ամերիկյան ABC հեռուստաընկերությունը հաղորդել է, թե Պակիստանի իշխանությունների հետ համաձայնություն է ձեռք բերվել, որ ԿՀՎ-ի գործակալները հարցաքննելու են Պակիստանում ձերբակալված ենթադրյալ ահաբեկիչներին:

Նախագահ Ջորջ Բուշը եւ պաշտպանության նախարար Դոնալդ Ռամսֆելդն իրենց հեռուստաելույթներում խոստովանել են, որ չգիտեն բեն Լադենի գտնվելու վայրը: Միաժամանակ ԶԼՄ-ները մեջբերում են Թորա Բորայում ձերբակալված ահաբեկիչների այն պնդումները, թե բեն Լադենը դեռ 4 օր առաջ իրենց հետ է եղել:

Քաթարի «Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերության հաղորդման համաձայն, բեն Լադենը թաքնվում է Ղանդահարից հյուսիս ընկած դժվարամատչելի լեռնային վայրերում, եւ փուշտու մարտիկները պատրաստվում են մոտ օրերս հարձակում սկսել՝ նրան ձերբակալելու նպատակով: Բայց ամերիկացիներն առանձնապես մեծ հույսեր չեն կապում այդ գործողության հետ, թեեւ իրենք էլ չգիտեն, թե որտեղ պետք է փնտրել բեն Լադենին:

Այդուհանդերձ, առավել հավանական վայրեր են համարվում Պակիստանը եւ Սաուդյան Արաբիան: Լոնդոնի «Թայմսը» նույնիսկ նախապատվությունը տալիս է վերջինիս, քանի որ այնտեղ բեն Լադենը կարող է խառնվել տասնյակ հազարավոր ուխտավորներին եւ կորցնել հետքերը: Ճիշտ է, զանգվածային ուխտագնացությունը Մեքքա սկսվում է փետրվարի վերջերին, բայց արդեն հունվարի կեսերին չարտերային ուղերթներ են կազմակերպվում Պակիստանից Սաուդյան Արաբիա: Նկատի ունենալով, որ ուխտավորները միանման ճերմակ զգեստներ են հագնում եւ սափրվում են, կարելի է պնդել, որ նրանց մեջ բեն Լադենին գտնելը փաստորեն անհնար կլինի: Թեեւ միջազգային ահաբեկիչը զրկված է Սաուդյան Արաբիայի քաղաքացիությունից, նրա ընտանիքն այդ երկրում է բնակվում: Ինքը՝ բեն Լադենը, առաջվա պես մեծ ժողովրդականություն է վայելում իր հայրենիքում:

ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆ

Սոմալիի տարածքում 21 հազար ահաբեկիչ կա

Սոմալիի դաշնային հրամանատարներն ամերիկացիներին հանձնել են երկրի տարածքում գտնվող 21 հազար ահաբեկիչների ցանկը: Այդ մասին երեկ գրեց Սաուդյան Արաբիայի «Աշ Շարք ալ Աուսաթ» թերթը, մասնավորապես նշելով, որ ամերիկացի մի քանի սպաներ օրերս Սոմալիի Բայդոա քաղաքում հանդիպել են երկրի ժամանակավոր անցումային կառավարության ընդդիմադիր «Հաշտության խորհրդի» ներկայացուցիչների հետ: Հանդիպման ժամանակ այսպես կոչված «Ռահանվեյնի դիմադրության բանակի» հրամանատարներն ամերիկացիներին հանձնել են «Իսլամական դաշինքի» եւ 3 այլ արմատական խմբավորումների ահաբեկիչների ցանկը, որոնք թերեւս կապեր ունեն «Ալ Կաիդա» կազմակերպության հետ: Ամերիկացիներին նաեւ ցույց են տվել մի լքված տուն, ասելով, թե «Իսլամական դաշինքի» վարժական կենտրոնն է եղել: «Հաշտության խորհրդի» ներկայացուցիչները պնդել են, թե ահաբեկիչները ցրված են ամբողջ երկրում, բայց չեն կարողացել հայտնել նրանց ճամբարների եւ շտաբի տեղերը:

Սակայն Սոմալիի ժամանակավոր անցումային կառավարության անդամները նշում են, թե «Իսլամական դաշինքը» վաղուց տրոհված է, եւ երկրի տարածքում չկան ահաբեկիչներ կամ «Ալ Կաիդայի» մարտիկներ: Կառավարությունը «կողջունի Սոմալիում ԱՄՆ-ի զինված միջամտությունը, եթե դա հանգեցնի կայունության, ապահովության եւ կենտրոնական իշխանության ամրապնդման»: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ վերջին երկու շաբաթներին ամերիկյան ռազմանավերն ու օդանավերը վերահսկում են Սոմալիի ափերը, որպեսզի Աֆղանստանում պարտված «Ալ Կաիդայի» մարտիկները մուտք չգործեն Աֆրիկա: Վերոհիշյալ սաուդյան թերթը գրում է, որ հարկ եղած դեպքում ամերիկացիները կարող են Սոմալի ներխուժել սահմանակից Քենիայից, որը թույլատրել է ամերիկյան ուժերի մուտքը սեփական տարածք:

Արեւմուտքի փորձագետներից շատերը, սակայն, նպատակահարմար չեն գտնում Սոմալիում ամերիկացիների զինված միջամտությունը, պնդելով, թե տեղական բազմաթիվ հանցախմբերը կարող են ամերիկացի զինվորներին օգտագործել ախոյանների հետ հաշվեհարդար տեսնելու համար, հավաստիացնելով, թե վերջիններս ահաբեկիչներ են:

Եվրամիությունն ուզում է փրկել փոքրիկ Հարավսլավիան

Երբեմնի ընդարձակ եւ բարգավաճ Հարավսլավիան այսօր փոքրացել է եւ կազմված է ընդամենը Սերբիայից ու Չեռնոգորիայից: Վերջինիս անջատական միտումներն այսօր լրջորեն մտահոգում են Եվրամիության պետություններին, քանի որ Ներկայիս Հարավսլավիայի Դաշնության տրոհումը կառաջացնի նորանոր խնդիրներ ու հակամարտություններ: Այս առումով կարելի է դրականորեն գնահատել երկուշաբթի օրը Եվրամիության արտաքին դիվանագիտության պատասխանատու Խավիեր Սոլանայի Բելգրադ կատարած այցը, որի նպատակը Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի երկխոսության վերսկսմանն օժանդակելն է:

Այցի ավարտից հետո Սոլանան Ֆրանսպրեսի թղթակցին հայտարարեց, թե Հարավսլավիայի Դաշնության գոյատեւման խնդիրն «արագ լուծման» ուղու վրա է: Համաձայնություն է ձեռք բերվել վերսկսելու Բելգրադի եւ Պոդգորիցայի բանակցությունները «բարեփոխված դաշնության ստեղծման» նպատակով: Բելգրադի իշխանությունները կողմ են դաշնության վերակառուցմանը, մինչդեռ Պոդգորիցայում ուզում են ստեղծել դաշնակից Սերբիայի եւ Չեռնոգորիայի ազատ միություն, որի երկու մասնակիցներն առանձին-առանձին ներկայացված լինեն ՄԱԿ-ում: Կողմերը համաձայնել են այս անգամ բանակցությունները վերսկսել եվրոպացի փորձագետների մասնակցությամբ: Չեռնոգորիայի նախագահ Միլո Ջուկանովիչը, սակայն, ընդգծում է, որ բանակցությունների վերսկսումը չի խանգարի եկող տարվա ապրիլի վերջերին նախատեսված Չեռնոգորիայի անկախության հանրաքվեի անցկացմանը:

Պ. Ք.

ՀԱԿԻՐՃ

Թենգիզ Կիտովանի. Ռուս-վրացական բանակցությունները մտնելու են փակուղի

Վրաստանի պաշտպանության նախկին նախարար Թենգիզ Կիտովանին «Փրայմ նյուս» գործակալությանը տված հարցազրույցում ասում է, որ դեկտեմբերի 21-ին սկսվող ռուս-վրացական բանակցությունները մտնելու են փակուղի, քանի որ ռուսական պատվիրակությունը գլխավորում է Բորիս Պաստուխովը: Կիտովանին ասում է, թե ՌԴ ԱԳ փոխնախարար եղած ժամանակ Պաստուխովը բացահայտ ռուսական շահերն էր պաշտպանում, «նրան չէին հետաքրքրում ոչ վրացիները, ոչ աբխազները»: Այդ ընթացքում ես բազմիցս հանդիպել եմ Պաստուխովին եւ հասկացել, որ նրա հետ անհնար է աշխատել», ասել է Կիտովանին:

Պաշտպանության նախկին նախարարը կարծիք է հայտնել, թե վրաց-աբխազական հակամարտության գոտուց ռուս խաղաղարարների դուրսբերումը կհանգեցնի «լայնածավալ ռազմական սադրանքների»: Կիտովանին նշում է, որ ռուս խաղաղարարների բացակայության դեպքում Աբխազիայում իրադարձությունները կարող են զարգանալ հոկտեմբերյան սցենարով, երբ «Աբխազիայում ռազմական գործողություններ սկսվեցին տեղի բանակի եւ պարտիզանների ու հյուսիսկովկասցիների միջեւ»: «Թբիլիսիի ակնկալիքները՝ թողնելու ռուս խաղաղարարներին առանց երկարաձգելու մանդատը, արդարացված չէ, քանի որ այդ դեպքում Մոսկվան հակամարտության գոտուց դուրս կբերի իր «երկնագույն սաղավարտներին»», ասել է Կիտովանին:

Վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում ռուս խաղաղարարների մանդատի ժամկետը լրանում է 2001 թ. դեկտեմբերի 31-ին: Շեւարդնաձե-Պուտին մոսկովյան հանդիպման ընթացքում Վրաստանի նախագահն ասել է, թե Թբիլիսին առայժմ չի պահանջում ռուս խաղաղարարների դուրսբերումը, որին ընդդիմանում է առայժմ Վրաստանի խորհրդարանը՝ պահանջելով խաղաղապահ կազմը միջազգայնացնել:

Վրաց խորհրդարանականները մեղադրում են Դիտեր Բոդենին

«Արդյունաբերողներ» խորհրդարանական խմբակցության նախագահ Գուրամ Շարաձեն կարծում է, որ պետք է խորհրդարանում դրվի վրաց-աբխազական հակամարտության կարգավորման ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի հատուկ ներկայացուցիչ Դ. Բոդենին պատասխանատվության ենթարկելու եւ նրան երկրից արտաքսելու հարցը, եթե հաստատվեն վրացական ԶԼՄ-ների նյութերը, որ «Բոդենը Աբխազիան Վրաստանին վերադարձնելու հակառակորդ է, կոռումպացված անձնավորություն»: «21-րդ դար» խմբակցությունից Ռեւազ Միշվելաձեն հայտարարել է, թե խորհրդարանը պետք է պատասխան տա Բոդենի պնդումներին՝ վրացական զորքերը Կոդորի կիրճից դուրս բերելու մասին: Խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեն հայտարարել է, որ Աբխազիայի հարցը, հնարավոր է, հաջորդ շաբաթ քննարկվի խորհրդարանի արտահերթ նիստում:

Դիտեր Բոդենը «Փրայմ նյուս» գործակալությանն ասել է, որ Վրաստանի խորհրդարանում աբխազական թեմայով քննարկումները ներքաղաքական բնույթ ունեն, այդ պատճառով ինքը չի ցանկանում մեկնաբանություններ տալ:

OPEC-ը փորձում է նավթի գների հարցը լուծել ուրիշների հաշվին

Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպությունը (OPEC) անկախ արտադրողներից (Ռուսաստան, Նորվեգիա, Մեքսիկա եւ այլն) պահանջում է հունվարի 1-ից զգալիորեն կրճատել նավթահանույթը, մինչդեռ ինքը չի շտապում նույնն անել: Այս փաստը հիմք է տալիս ենթադրելու, որ OPEC-ը փորձում է նավթի համաշխարհային գների բարձրացումն ապահովել առաջին հերթին անկախ արտադրողների հաշվին եւ իր դանդաղկոտությամբ փաստորեն նպաստում է նավթի ցածր գների պահպանմանը: Անկախ արտադրողները խոստացել են հունվարի 1-ից ընդհանուր առմամբ օրական 447,5 հազար բարելով կրճատել նավթահանույթը: Ռուսաստանը, Նորվեգիան եւ Մեքսիկան հանույթը նվազեցնելու են օրական 150 հազարական, Օմանը՝ 25 հազար, Անգոլան՝ 22,5 հազար բարելով: Այդուհանդերձ, կրճատումների ընդհանուր ծավալն OPEC-ի պահանջածից 52,5 հազարով պակաս է: «Գազետա.ռու» թերթը տեղեկացնում է, որ շաբաթավերջին Մոսկվա կայցելի OPEC-ի նախագահ, Ալժիրի էներգետիկայի նախարար Շաքիբ Խելիլը, որպեսզի նավթահանույթի ավելի մեծ կրճատումներ պահանջի Ռուսաստանից:

Ավելի վաղ OPEC-ը հայտարարել էր, որ եթե անկախ արտադրողները հունվարի 1-ից օրական 0,5 մլն բարելից պակաս կրճատում անեն, ապա ինքը կարող է չկատարել հանույթն օրական 1,5 մլն բարելով կրճատելու խոստումը: Այս կապակցությամբ կազմակերպության անդամ երկրները վերջնական որոշում պետք է ընդունեն դեկտեմբերի 28-ին Կահիրեում կայանալիք համաժողովում: Վիեննայում գտնվող OPEC-ի կենտրոնակայանից ստացված տվյալները վկայում են, որ նավթահանույթի կրճատման վերաբերյալ որոշման ընդունումը հավանաբար կհետաձգվի մինչեւ փետրվարի 1-ը:

Վերջին օրերին նավթի համաշխարհային գները որոշ չափով կայունացել են. մեկ բարելի գինը տատանվում է 19–20 դոլարի սահմաններում:

Գերմանական «Էոն» ընկերությունը՝ աշխարհում խոշորագույնը

«Ծրագրում ենք մոտ ապագայում գնել երկու ամերիկյան խոշոր ընկերություններ: Ցանկանում ենք Մ. Նահանգներում դառնալ էներգիա արտադրող ընկերությունների առաջատարներից», հայտարարել է Եվրոպայում ամենախոշորը ճանաչված Գերմանիայի «Էոն» էներգիա արտադրող ընկերության գլխավոր գործադիր տնօրեն Ուլրիխ Հարթմանը:

Անգլիական «Ֆայնենշլ թայմս» թերթն այս մասին հաղորդելով ավելացնում է, որ անցյալ տարի «Վիագ» եւ «Վեբա» երկու գերմանական ֆիրմաների միաձուլումից հետո «Էոնը» մի շարք հաջող գործարքներ է կնքել եւ այժմ ունի կանխիկ դրամի բավականաչափ հուսալի աղբյուրներ: Նոյեմբերի վերջերին ընկերությունը ստացել է Գերմանիայի խոշորագույն գազային ընկերության՝ «Ruhrgas»-ի վերահսկողությունը, իսկ դրանից առաջ ձեռք էր բերել շվեդական «Sydkraft» ընկերության բաժնետոմսերի մեծամասնությունը:

Դյուսելդորֆում տեղակայված այս ընկերությունն այժմ սպասում է, որ Եվրամիության եւ Մ. Նահանգների իրավական կանոնակարգողները համաձայնության գան՝ ձեռք բերելու անգլիական «Powergen» ընկերությանն ու նրա ամերիկյան մասնաճյուղերը: Եթե այդ գործարքը հաջող ավարտվի, «Էոնը» դառնալու է, ըստ թերթի, աշխարհի էներգիա արտադրող խոշորագույն ընկերությունը:

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Հայ փոքրիկ երգիչները» արվեստի մեծ ճանապարհին

1992-ին «Հայ փոքրիկ երգիչներ» միջազգային ասոցիացիային կից ստեղծվեց «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ» երգչախումբը: Գրեթե տասը տարվա ընթացքում նրա կենսագրության մատյանում գրանցվեցին ակներեւ ստեղծագործական նվաճումներ: Դրանց թվում՝ մրցանակներ «Այսթեդֆոդ» (1993 թ., Ռուդեպորտ, 1994 թ., Մեծ Բրիտանիա), «Գոլդն Գեյթ» (1995 թ., ԱՄՆ), միջազգային մրցույթներում, մասնակցություն Բազելի եւ «Ոսկե մակույկ-2001» միջազգային փառատոներին եւ Expo-2000 համաշխարհային ցուցահանդեսին Հանովերում, հյուրախաղեր աշխարհի տարբեր երկրներում՝ Հունաստան, Չինաստան, Եգիպտոս, Բելգիա, Լեհաստան, Ֆրանսիա, Գերմանիա, Շվեյցարիա...

Իսկ վերջերս «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ» երգչախումբը դարձավ Եվրոպայի երգչախմբերի միության անդամ (առաջինը՝ նախկին ԽՍՀՄ երգչախմբերից): Բացի այդ, նրան շնորհվեց «Մշակույթի դեսպան» պատվավոր տիտղոսը: «Եվրոպական երաժշտության խորհուրդ» հեղինակավոր կազմակերպությունը, որի հովանու ներքո գործում է երիտասարդական երգչախմբերի եվրոպական ֆեդերացիան, նման գերապատվությունը տալիս է միջազգային համբավ, խմբերգային արվեստի տարածման եւ զարգացման գործում ներդրում եւ պրոֆեսիոնալ բարձր մակարդակ ունեցող երգչախմբերին: Ահա դրանց թվում է նաեւ Հայաստանում եւ արտերկրում ճանաչված խմբավար, միջազգային մրցույթների դափնեկիր, Մովսես Խորենացու շքանշանակիր, Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր Տիգրան Հեքեքյանի ստեղծած ու ղեկավարած «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ» երգչախումբը:

...«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում անցյալ կիրակի օրը կայացավ երգչախմբի համերգը, որը նվիրված էր նրան «Մշակույթի դեսպան» տիտղոս շնորհելու իրադարձությանը:

Առաջին անգամը չէ, որ ըմբոշխնում ենք «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ» երգչախմբի ելույթը: Եվ արդար ցանկություն է առաջանում ի մի բերել նրա շուրջ տասը տարիների գեղարվեստական նվաճումները, ամփոփել ստեղծագործական նկարագիրը: Առավել դյուրին է անել այդ՝ վերլուծելով հիշյալ երեկո մեզ մատուցված համերգային ծրագրի երկու բաժինները, որոնք ընդգրկեցին ամենատարբեր ժամանակների, ոճերի ստեղծագործություններ: Հոգեւոր՝ Մեսրոպ Մաշտոցից, Ներսես Շնորհալուց մինչեւ Սերգեյ Ռախմանինով եւ աշխարհիկ՝ Ռոբերտ Շումանից, Ջակոմո Պուչինիից մինչեւ հայ արդի կոմպոզիտորները:

Անտարակույս, գործ ունենք բացառիկ, կասեի նաեւ արտիստիկ երաժշտականությամբ օժտված, տաղանդավոր խմբավարի եւ նրա ներհուն ու արտաքին, զուսպ ու ճկուն, նրբագեղ ու արտահայտիչ շարժմանը կայծակնորեն ու ճշգրտորեն արձագանքող երգչախմբի հետ: Երգչախումբն ու դիրիժորը միաձույլ ու կենդանի օրգանիզմ են, որոնք ներդաշնակ, անսամբլային անվրեպ զգացողությամբ ու միասնականորեն կերտում են գեղարվեստականորեն բարձրաճաշակ ամբողջական երգաշար: Դրանում՝ առանձին մանրածավալ կտավ, դրանում՝ երաժշտական պարբերույթ, դրանում՝ փոքրիկ դարձվածք: Երաժշտական մակրոկոսմոս, հյուսված գրեթե կատարելապես կերտված միկրոկոսմոսների մարգարտաշարից: Վերջինիս համալիր հասկացության մեջ ամփոփվում են երաժշտարվեստի, տվյալ պարագայում՝ խմբերգային, այնպիսի բաղադրյալներ, ինչպիսիք են ստեղծագործության եւ դրա յուրաքանչյուր միավորի ձեւակառուցման հստակ զգացողություն, պոլիֆոնիկ ձայնատարության ճշգրտություն, չափակշռութային ճկուն փոփոխականություն, ձայնարտաբերման ոճականություն, դինամիկ, վեր ու վար ճկուն երանգավորում, ինչերանգային գունեղություն, հստակ առոգանություն: Ավելացնենք նաեւ՝ վոկալ շարադրանքի եւ բառի ներդաշնակորեն իմաստավորված զգացողություն ու արտաբերում, կերպարայնություն, երգեցիկ ու բեմական կուլտուրա: Եվ, ի վերջո, պատանեկան եռանդ ու անմիջականություն:

Այդպիսին է «Հայաստանի փոքրիկ երգիչների» ստեղծագործական նկարագիրը, ինչը նրա գեղարվեստական ղեկավար եւ դիրիժոր Տիգրան Հեքեքյանի ջանադիր ստեղծագործական աշխատանքի, գեղարվեստական անզիջում պահանջկոտության, գործին անձնվեր նվիրվելու արգասիքն է:

Հոգեւոր պատշաճ երաժշտական մթնոլորտով էին օծված Մ. Մաշտոցի, Ն. Շնորհալու, Կոմիտասի, Ֆ. Մենդելսոնի հիշյալ ոլորտին պատկանող ստեղծագործությունները: Առաջին բաժնի լավագույն կատարումների թվում յուրահատուկ գրավչությամբ հնչեցին Ս. Ռախմանինովի «Աստվածածինը» եւ Ֆ. Պուլենկի «Ave Maria»-ն: Համերգի երկրորդ բաժինը ներկայացավ մեզ որպես երկու այլազան, կերպարային առումով բեւեռայնորեն տարբեր ստեղծագործությունների համադրություն: Թափանցիկ քնարականությամբ հնչեցին Ռ. Շումանի «Անուրջներ», Պ. Չեսնոկովի «Խնձորենի», Ի. Խոռմուշիի «Արծաթե անձրեւ» նրբահյուս խմբերգերը: Պատկերավոր ու եռանդուն Ռոբերտ Պետրոսյանի «Ֆուգան», «Պոլիֆոնիկ կատակը», «Քոչարին», Արզաս Ոսկանյանի Սյունիքը, Արմինե Կարապետյանի «Տերեւ», Լ. Պեյչինովի «Ուրախ թզուկը», Յ. Գալենի «Տրամադրություն» ստեղծագործությունները: Եվ եթե որեւէ հարցում կարելի է փոքր-ինչ չհամաձայնելով վիճաբանել մատուցման մեկնաբանման հետ, ապա դա երկրորդ բաժնում հնչած Կոմիտասի «Մարեն կուզա» եւ «Տուն արի» խմբերգերն են, մասնավորապես դրանց տեմպային լուծումը:

«Հայաստանի փոքրիկ երգիչների» նախկին սաները չեն խզում ստեղծագործական կապը արվեստի աշխարհի իրենց համար ճանապարհ բացած հարազատ կոլեկտիվի հետ: Որպես հավաստում այդ ավանդույթի՝ համերգին իրենց գեղեցիկ մասնակցությունը բերեցին Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի այժմյան ուսանողուհիներ Անահիտ Պապայանը եւ Նարինե Օջախյանը: Համերգին իր նպաստը բերեց երգչախմբի նվագակցող Նարինե Մարդոյանը: Խոսելով հիշյալ երգչախմբի եւ դրա գեղարվեստական ղեկավարի մասին, հարկ է հիշատակել նաեւ մի ինքնատիպ առանձնահատկություն: Տիգրան Հեքեքյանը, որն օժտված է նաեւ որոշակի ռեժիսորական ձիրքով, պատեհ պարագաներում ոչ միայն հնչեցնում է խմբերգը, այլ նաեւ... բեմադրում: Երգչախմբի երգացանկում կան համարներ, որոնք բեմականացված խմբերգային դրվագներ են (Ռ. Պետրոսյանի «Ագռավները մեր քաղաքում» եւ այլ): Գեղարվեստական հնարք, որն ավելի պատկերային ու կենդանաշունչ է դարձնում կատարումը, առավելագույնս երեւան բերելով երգչախմբի անդամների ավյունն ու անմիջականությունը:

Ինչ վերաբերում է Տիգրան Հեքեքյանի «երաժշտությունը բեմադրելու» ունակությանը, ապա պատեհ առիթով ասենք, թե պատահական չէ, որ նա ընտրվեց Սոչիում անցկացված «Ոսկե մակույկ-2001» միջազգային մանկապատանեկան փառատոնի գեղարվեստական խորհրդի նախագահ եւ գլխավոր ռեժիսոր: Այնպես, ինչպես եւ օրերս Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի թատրոնում կայացած Ռամկավար Ազատական կուսակցության 80 եւ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության 10-ամյա հոբելյաններին նվիրված հանդիսավոր երեկոյի: Մեծապես հաջողված համերգային ռեժիսորական գեղարվեստական աշխատանք, որում, ըստ Տիգրան Հեքեքյանի մտահղացման, տոնական հանդիսությունը ներկայացրեց հատուկ ներքին կառույց ունեցող դրամատուրգիա: Դրա զարգացումը պսակվեց 500 հոգանոց միացյալ երգչախմբի կատարմամբ հնչեցրած Էդգար Հովհաննիսյանի «Էրեբունի-Երեւան» երգի ապոթեոզով: Իսկ ամբողջ բեմականացման գաղափարային կոնցեպցիայի առանցքը հայրենասիրական պաթոսն էր, որը նույնպես որոշակի ռեժիսորական լուծում ստացավ:

...Անդրադառնալով սույն հոդվածի խնդրո առարկա «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ» երգչախմբին եւ նրա գեղարվեստական ղեկավար Տիգրան Հեքեքյանին, ցանկանում եմ հիշատակել Բազելի միջազգային փառատոնի գեղարվեստական ղեկավար Էրիխ Հոլլիգերի խոսքերը. «Դուք եւ Ձեր հրաշալի երգչախումբը պարգեւեցիք մեզ ձեր հոգու հարստությունը՝ շաղախված արտակարգ որակյալ երգային արվեստով»:

Անվիճելի է. «Հայաստանի փոքրիկ երգիչները» ոչ միայն սեփական, այլեւ ամենքիս, եւ ոչ միայն հոգու, այլեւ ազգային մշակութային հարստություն են: Հարկ է մշտապես գիտակցել այդ՝ հնարավորինս հովանի լինելու երաժշտական աստվածատուր շնորհով օժտված մեր երեխաներին:

ԹԱՄԱՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Արվեստագիտության թեկնածու

ՓԱՐԻԶ

Ժանսեմ. «Արվեստը հոգի է»

«Նկարելը խոսելու պես մի բան է: Չգիտես ինչ է արտասանելու խոսակիցդ: Մինչ խոսում է, բառերը դուրս են գալիս բերանից... Արվեստը հոգի է: Իսկ կյա՞նքը: Դու երբեք չես հասկանում, թե ինչ է անցնում դառնում: Բայց հակառակ ամեն ինչին, կյանքը գեղեցիկ է: Լավ է կյանքում մաքուր, հղկված, նրբաճաշակ լինել: Անհրաժեշտ է թափանցել իրերի էության մեջ, հասկանալ նրանց հոգին», ասել է ֆրանսահայ համայնքի «Աշխարհ» թերթի լրագրող Մավյանին միջազգային համբավի տիրացած նկարիչ Ժանսեմը, որի «Կոտորածներ» վերնագրով ցուցահանդեսը՝ բացված հոկտեմբերի 10-ին Փարիզի «Մասինյոն» պատկերասրահում, շարունակվելու է մինչեւ 2002 թ. հունվարի 31-ը:

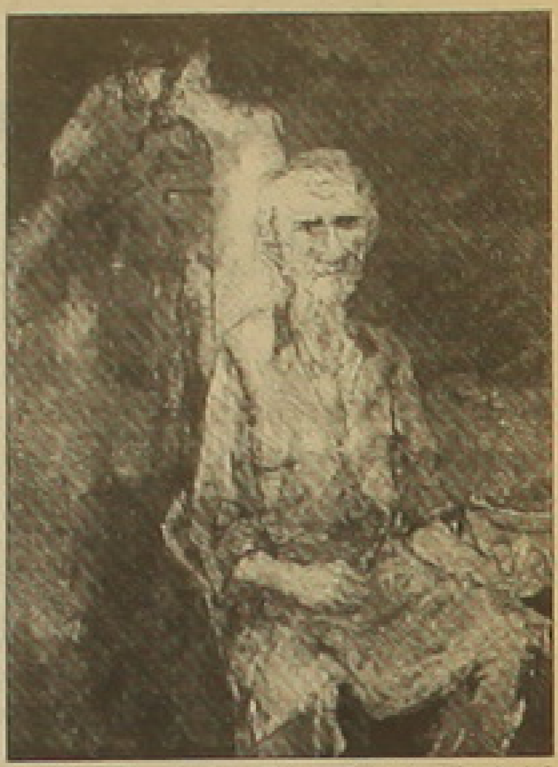

Ժանսեմի ծնողները Թուրքիայից մազապուրծ անցել են Հունաստան եւ ապա 30-ական թվերին՝ Ֆրանսիա: Դեկորատիվ արվեստի դպրոցն ավարտելով, 19-ամյա Ժանը (Հովհաննես) մասնակցում է մի շարք խմբակային ցուցահանդեսների, իսկ 32 տարեկանում նրա նկարներն արդեն սկսում են գնել՝ մեծ զարմանք պատճառելով հատկապես մորը: «Սկզբնական շրջանում չէի կարող պատկերացնել, թե նկարչությամբ կարողանալու եմ ապրուստս վաստակել», խոստովանում է նկարիչը: Միայն Մ. Նահանգներում 30–40 ցուցահանդես է բացել: Իր նկարների 80 տոկոսը վաճառվել է ԱՄՆ-ում: Իսկ Ճապոնիայում երեք մասնավոր պատկերասրահներ հատուկ դահլիճներ են նվիրել նրա կտավներին: Հոլիվուդյան շատ հայտնի դերասաններ, որոնց թվում Յուլ Բրինները եւ վերջերս վախճանված Էնթոնի Քուինը ձեռք են բերել նրա վրձնած նկարները:

Ներկա ցուցահանդեսում, ըստ «Աշխարհ» թերթի, գերիշխում են բարբարոսություն, տխրությունը, սառնությունն ու լռությունը:

Հ. Ծ.

Գիտաժողով՝ նվիրված Գարեգին Նժդեհի ծննդյան 115-ամյակին

Վանաձորի քաղաքապետարանի դահլիճում տեղի ունեցավ «Գարեգին Նժդեհը եւ հայ ազատագրական պայքարը» թեմայով գիտաժողով՝ նվիրված մեծ հայորդու ծննդյան 115-ամյակին: Կազմակերպիչներն էին Լոռու մարզպետարանը եւ Հայաստանի հանրապետական կուսակցության խորհրդի գիտության, կրթության եւ մշակույթի հանձնաժողովը:

Բացման խոսքով հանդես եկավ ՀՀԿ մարզային կառույցի ղեկավար, Լոռու մարզպետ Հենրիկ Քոչինյանը. «Գարեգին Նժդեհն իր ողջ գիտակցական կյանքը նվիրել է Հայաստանի ազատագրական պայքարին: Վանաձորցիներիս համար առավել եւս հարազատ ու թանկ մի անձնավորություն է նա, որը Ղարաքիլիսայի հերոսամարտի կազմակերպիչներից է: Ես ուրախ եմ, որ հարգարժան գիտնականները, պատմաբանները եւ ՀՀԿ խորհուրդը կազմակերպել են այս գիտաժողովը»:

Լոռու փոխմարզպետ, ՀՀԿ խորհրդի անդամ Արամ Քոչարյանը ներկայացրեց գիտաժողովի ծրագիրն ու մասնակիցներին, ապա Գարեգին Նժդեհ մարդու, կուսակցական եւ ազգային գործչի, մտավորականի, դիվանագետի, գաղափարի ու զենքի մարտիկի, առաջնորդի ու իմաստասերի կերպարն իրենց զեկուցումներում ներկայացրին ԵՊՀ հայոց պատմության ամբիոնի ասիստենտ Հովիկ Գրիգորյանը («Գարեգին Նժդեհը ՀՅԴ 1912 թ. դատավարության փաստաթղթերում»), ՎՊՄԻ-ի պատմության ամբիոնի վարիչ, պատմական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ Սամսոն Քառյանը («Գարեգին Նժդեհի մասնակցությունը Ղարաքիլիսայի ճակատամարտին»), ԵՊՀ-ի պրոռեկտոր, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀԿ խորհրդի անդամ Արամ Սիմոնյանը («Գարեգին Նժդեհը Զանգեզուրի գոյամարտի ղեկավար»), ՀՀ հասարակական, քաղաքական, կուսակցական փաստաթղթերի կենտրոնական պետական արխիվի տնօրեն Ավագ Հարությունյանը («Գարեգին Նժդեհի 1921 թ. Թավրիզի դատավարության պարագաները»), ԵՊՀ փիլիսոփայության պատմության ամբիոնի վարիչ, փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Սեյրան Զաքարյանը («Գարեգին Նժդեհի փիլիսոփայական դիմապատկերը»), ՀՀ կառավարությանն առընթեր արխիվային գործերի վարչության պետ, պատմական գիտությունների թեկնածու Ամատունի Վիրաբյանը («Գարեգին Նժդեհը եւ հայկական հարցը հետպատերազմյան տարիներին») եւ ՎՊՄԻ-ի պատմության ամբիոնի դասախոս Յուրի Ղուլյանը («Գարեգին Նժդեհի գործունեության մերօրյա գնահատականը»):

Գիտաժողովն ուսանելի էր եւ հետաքրքրական: Բոլոր զեկուցողները ներկայացրին փաստերով հիմնավորված տվյալներ ու նյութեր:

Զեկուցող Սամսոն Քառյանը մասնավորապես ցավ հայտնեց, որ Սարդարապատի ու Բաշ-Ապարանի օրինակով պետք է ունենայինք նաեւ Ղարաքիլիսայի ճակատամարտի հուշահամալիր-հուշարձան, որ ցայսօր չունենք:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻՔՈՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐԻՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

ԱԶԳ

Մարզական

«Ֆրանս ֆուտբոլ» շաբաթաթերթի անցկացրած հարցման արդյունքներով Անգլիայի հավաքականի եւ «Լիվերպուլի» 22-ամյա հարձակվող Մայքլ Օուենը ճանաչվել է 2001 թ. Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստ դառնալով «Ոսկե գնդակի» դափնեկիր: Օուենը վաստակել է 176 միավոր: 2-րդ տեղում է Իսպանիայի հավաքականի եւ Մադրիդի «Ռեալի» հարձակվող Ռաուլը (140 միավոր), 3-րդ հորիզոնականը զբաղեցրել է Գերմանիայի հավաքականի եւ «Բավարիայի» դարպասապահ Օլիվեր Կանը (114):

«ՖՐԱՆՍ ՖՈՒՏԲՈԼԻ» ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

«Ոսկե գնդակը» Մայքլ Օուենին

46-րդ անգամ որոշվեց Եվրոպայի լավագույն ֆուտբոլիստը

Լավագույն տասնյակում ընդգրկվել են նաեւ Դեւիդ Բեքհեմը (Անգլիա, «Մանչեսթր Յունայթեդ»)՝ 102 միավոր, Ֆրանչեսկո Տոտտին (Իտալիա, «Ռոմա»)՝ 57, աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստ Լուիշ Ֆիգուն (Պորտուգալիա, «Ռեալ»)՝ 56, Ռիվալդոն (Բրազիլիա, «Բարսելոն»)՝ 20, Անդրեյ Շեւչենկոն (Ուկրաինա, «Միլան»)՝ 18, Տյերի Անրին (Ֆրանսիա, «Արսենալ») եւ Զինեդին Զիդանը (Ֆրանսիա, «Ռեալ»)՝ 14-ական միավոր: Ընդհանուր առմամբ, հարցաթերթիկներում 50 թեկնածուներից 27 ֆուտբոլիստի ազգանունն է նշվել:

Մայքլ Օուենը դարձավ «Ոսկե գնդակի» 36-րդ դափնեկիրը եւ 4-րդ անգլիացին, որը ճանաչվում է եվ[րոպայ]ի լավագույն ֆուտբոլիստ: [Մին]չ այդ, նման պատվի էին արժանացել Սթենլի Մեթյուզը, Բոբի Չարլտոնը եւ Քեւին Կիգանը: Չնայած իր երիտասարդ տարիքին, Օուենը ֆուտբոլային աշխարհում արդեն մեծ ճանաչում ունի: Մայքլը ծնվել է 1979 թ. դեկտեմբերի 14-ին Չեստերում: 1996 թ. նա «Լիվերպուլի» երիտասարդական թիմի կազմում նվաճեց Անգլիայի գավաթը: Հաջորդ տարի նա արդեն որպես «Լիվերպուլի» պրոֆեսիոնալ ֆուտբոլիստ մասնակցեց Անգլիայի պրեմիեր-լիգայի առաջնությանը՝ առաջին իսկ խաղում գրավելով «Ուիմբլդոնի» դարպասը: 1998 թ. փետրվարին կայացավ Օուենի նորամուտը Անգլիայի ազգային հավաքականի կազմում (Չիլիի հետ խաղում)՝ դառնալով անգլիացի ամենաերիտասարդ հավաքականի խաղացողը: Անդրանիկ առաջնությունում խփելով 23 գնդակ, Օուենն իրեն հիանալի դրսեւորեց Ֆրանսիայում կայացած ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում՝ դառնալով Ռումինիայի եւ Արգենտինայի հավաքականների դարպասները խփած գոլերի հեղինակ:

Մասնագետների կարծիքով, Օուենն իր լավագույն խաղերն անց է կացրել հավաքականում: Հիշատակության են արժանի նրա խփած 3 գոլերը Գերմանիայի հավաքականի դարպասն ընտրական մրցաշարում: «Լիվերպուլի» կազմում Օուենը նվաճել է Անգլիայում խաղարկվող բոլոր գավաթները, դարձել է ՈՒԵՖԱ-ի գավաթակիր եւ սուպերգավաթակիր: Թիմի կազմում անցկացրած 179 խաղում դարձել է 99 գոլի հեղինակ: Նրա ֆուտբոլային տաղանդի երկրպագուները համոզված են, որ Մայքլ Օուենը դեռ բազում անգամներ կուրախացնի իր ուրույն խաղով ու գեղեցիկ գոլերով:

«Ֆրանս ֆուտբոլի» մրցույթի 46-ամյա պատմության ընթացքում «Ոսկե գնդակը» հանձնվել է 36 ֆուտբոլիստի: Առավել հաճախ՝ 3-ական անգամ պատվավոր մրցանակի դափնեկիրներ են դարձել աշխարհահռչակ Յոհան Կրուիֆը, Միշել Պլատինին եւ Մարկո վան Բաստենը: 2-ական անգամ լավագույնն են ճանաչվել Ալֆրեդո Դի Ստեֆանոն, Ֆրանց Բեկենբաուերը, Քեւին Կիգանը եւ Կարլ-Հայնց Ռումենիգեն: Երեք անգամ «Ոսկե գնդակը» հանձնվել է ոչ եվրոպացի ֆուտբոլիստի (Ջորջ Վեա, Ռոնալդո, Ռիվալդո): Լավագույն ֆուտբոլիստները ներկայացրել են 16 երկրներ: Բոլորից հաճախ՝ 7-ական անգամ լավագույնն են ճանաչվել գերմանացիներն ու հոլանդացիները, 6 անգամ՝ ֆրանսիացիները: «Ոսկե գնդակի» դափնեկիրները ներկայացրել են 19 ակումբների: Բոլորից հաճախ՝ 14 անգամ լավագույնների թվում եղել են իտալական, 10 անգամ՝ գերմանական, 9 անգամ՝ իսպանական թիմերի խաղացողները: Թիմերից 7 անգամ լավագույնն են ճանաչվել «Յուվենտուսի», 6 անգամ՝ «Միլանի» եւ «Բավարիայի», 5 անգամ՝ «Բարսելոնի», 4 անգամ՝ Մադրիդի «Ռեալի» ֆուտբոլիստները: Հետաքրքիր է, որ եվրոպական ֆուտբոլի տիտղոսակիր ակումբներից մեկը՝ «Լիվերպուլը», մինչեւ Օուենը ոչ մի ներկայացուցիչ չի ունեցել «Ոսկե գնդակի» դափնեկիրների ցանկում:

«Ոսկե գնդակի» դափնեկիրները

1956 թ.	Ս. Մեթյուզ	Անգլիա	«Բլեքպուլ»
1957 թ.	Ա. դի Ստեֆանո	Իսպանիա	«Ռեալ» Մ.
1958 թ.	Ռ. Կոպա	Ֆրանսիա	«Ռեալ» Մ.
1959 թ.	Ա. դի Ստեֆանո	Իսպանիա	«Ռեալ» Մ.
1960 թ.	Լ. Սուարես	Իսպանիա	«Բարսելոն»
1961 թ.	Օ. Սիվորի	Իտալիա	«Յուվենտուս»
1962 թ.	Յ. Մասոպուստ	Չեխոսլովակիա	«Դուկլա»
1963 թ.	Լ. Յաշին	ԽՍՀՄ	«Դինամո» Մ.
1964 թ.	Դ. Լոու	Շոտլանդիա	«Մանչեսթր Յ.»
1965 թ.	Էյսեբիո	Պորտուգալիա	«Բենֆիկա»
1966 թ.	Բ. Չարլտոն	Անգլիա	«Մանչեսթր Յ.»
1967 թ.	Ֆ. Ալբերտ	Հունգարիա	«Ֆերենցվարոշ»
1968 թ.	Ջ. Բեստ	Հս. Իռլանդիա	«Մանչեսթր Յ.»
1969 թ.	Ջ. Ռիվերա	Իտալիա	«Միլան»
1970 թ.	Գ. Մյուլլեր	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1971 թ.	Յ.Կրուիֆ	Հոլանդիա	«Այաքս»
1972 թ.	Ֆ. Բեկենբաուեր	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1973 թ.	Յ. Կրուիֆ	Հոլանդիա	«Բարսելոն»
1974 թ.	Յ. Կրուիֆ	Հոլանդիա	«Բարսելոն»
1975 թ.	Օ. Բլոխին	ԽՍՀՄ	«Դինամո» Կ.
1976 թ.	Ֆ. Բեկենբաուեր	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1977 թ.	Ա. Սիմոնսեն	Դանիա	«Բորուսիա» Մ.
1978 թ.	Ք. Կիգան	Անգլիա	«Համբուրգ»
1979 թ.	Ք. Կիգան	Անգլիա	«Համբուրգ»
1980 թ.	Կ.-Հ. Ռումենիգե	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1981 թ.	Կ.-Հ. Ռումենիգե	ԳՖՀ	«Բավարիա»
1982 թ.	Պ. Ռոսսի	Իտալիա	«Յուվենտուս»
1983 թ.	Մ. Պլատինի	Ֆրանսիա	«Յուվենտուս»
1984 թ.	Մ. Պլատինի	Ֆրանսիա	«Յուվենտուս»
1985 թ.	Մ. Պլատինի	Ֆրանսիա	«Յուվենտուս»
1986 թ.	Ի. Բելանով	ԽՍՀՄ	«Դինամո» Կ.
1987 թ.	Ռ. Գուլլիտ	Հոլանդիա	«Միլան»
1988 թ.	Մ. վան Բաստեն	Հոլանդիա	«Միլան»
1989 թ.	Մ. վան Բաստեն	Հոլանդիա	«Միլան»
1990 թ.	Լ. Մաթեուս	Գերմանիա	«Բավարիա»
1991 թ.	Ժ.-Պ. Պապեն	Ֆրանսիա	«Օլիմպիկ» Մ.
1992 թ.	Մ. վան Բաստեն	Հոլանդիա	«Միլան»
1993 թ.	Ռ. Բաջո	Իտալիա	«Յուվենտուս»
1994 թ.	Խ. Ստոիչկով	Բուլղարիա	«Բարսելոն»
1995 թ.	Ջ. Վեա	Լիբերիա	«Միլան»
1996 թ.	Մ. Զամմեր	Գերմանիա	«Բորուսիա» Դ.
1997 թ.	Ռոնալդ	Բրազիլիա	«Ինտեր»
1998 թ.	Զ. Զիդան	Ֆրանսիա	«Յուվենտուս»
1999 թ.	Ռիվալդո	Բրազիլիա	«Բարսելոն»
2000 թ.	Լ. Ֆիգու	Պորտուգալիա	«Ռեալ» Մ.
2001 թ.	Մ. Օուեն	Անգլիա	«Լիվերպուլ»

Պարգեւներ լավագույններին

Նախորդ համարում «Ազգը» տեղեկացրել էր, որ պորտուգալացի Լուիշ Ֆիգուն ճանաչվել է աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստ: «Ռեալի» հարձակվողը հարցման արդյունքներով վաստակել է 250 միավոր (27՝ առաջին, 35՝ երկրորդ, 10՝ երրորդ տեղ)՝ 12 միավորով առաջ անցնելով Դեւիդ Բեքհեմից (30, 23, 19): Իսկ ահա, 3-րդը ճանաչված իսպանացի Ռաուլը նրանցից բավական հետ մնաց՝ իր օգտին գրանցելով ընդամենը 96 միավոր (10, 12, 10): Հետաքրքիր է, որ հարցման 130 մասնակիցներից միայն Էստոնիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Առնո Պիյպերն էր ճիշտ գուշակել լավագույն եռյակը:

Ցյուրիխում հանդիսավոր արարողության ժամանակ հանձնվեցին նաեւ այլ պարգեւներ: ՖԻՖԱ-ի նախագահական պարգեւին արժանացավ տրինիդադցի երիտասարդ ֆուտբոլիստը, որը խաղի ժամանակ վնասվածք էր ստացել եւ դարձել հաշմանդամ՝ ընդմիշտ գամված մնալով սայլակին: Պարգեւը հանձնվեց ֆուտբոլիստի մորը: Գանացի ֆուտբոլիստ Սումայլա Աբդուլան իր հայրենակցի՝ նախկինում հայտնի ֆուտբոլիստ Աբեդի Պելեից հատուկ մրցանակ ստացավ այն բանի համար, որ խաղերից մեկի ժամանակ կարողացել էր փրկել մրցակցի խաղացողներից մեկի կյանքը՝ արհեստական շնչառության միջոցով: «Ազնիվ խաղի» մրցանակը հանձնվեց Պաոլո դի Կանիոյին, որը տեսնելով, որ մրցակցի դարպասապահը վնասվածք է ստացել, գոլ խփելու փոխարեն դադարեցրել էր խաղը եւ օգնություն կանչել: Կոստա Ռիկայի հավաքականը դարձավ «Առաջադիմության գավաթի» դափնեկիր: Հատուկ մրցանակ ստացավ Ֆրանսիայի հավաքականը, որը հաղթող էր ճանաչվել Կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկությունում: Գլխավոր մարզիչ Ռոժե Լեմերի հետ մրցանակը ստացավ Միշել Պլատինին: Առաջին անգամ որոշվեց նաեւ աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստուհին: Հարցմանը մասնակցած 72 մարզիչները նախապատվությունը տվել էին ամերիկուհի Միա Հեմին, որը վաստակած միավորներով գերազանցեց չին Սուն Վենին եւ իր հայրենակցուհի Տիֆֆանի Միլբրետին:

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Փյունիկը» սկսեց մարզումները

Հանրապետության թիմերից նոր մրցաշրջանի նախապատրաստությունն առաջինը սկսեց երկրի չեմպիոն «Փյունիկը», որը երեկ մեկնեց Ծաղկաձոր: Այստեղ թիմը երկշաբաթյա ուսումնամարզական հավաք կանցկացնի: Բնական է, որ այս փուլում հիմնական շեշտը դրվելու է ֆուտբոլիստների ֆիզիկական պատրաստության արագաուժային հատկանիշների բարելավման վրա: Թիմի հիմնական կազմը պահպանվել է: Ինչպես արդեն տեղեկացրել էինք, Արթուր Քոչարյանն ու Արմեն Սանամյանը ներկայումս խաղում են Իրանում:

Ծաղկաձորյան հավաքին կհաջորդի 2-րդ հավաքը՝ հունվարի 4-17-ը Սոչիում: Նախատեսված են նաեւ ստուգողական հանդիպումներ, որոնք հնարավորություն կընձեռեն ստուգելու ֆուտբոլիստների խաղային որակները: Սոչիից էլ թիմը կմեկնի Մոսկվա՝ մասնակցելու ԱՊՀ երկրների չեմպիոնների գավաթի խաղարկությանը:

Մարգարյանը կմարզի «Պանաթինաիկոսը»

Ֆուտբոլի Պարագվայի ազգային հավաքականի նախկին գլխավոր մարզիչ, ուրուգվայցի մասնագետ Սերխիո Մարգարյանը կմարզի հունական «Պանաթինաիկոսը», որը շարունակում է պայքարը չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարում: Նա ակումբի հետ 18-ամսյա պայմանագիր է կնքել: Գլխավոր մարզչի պաշտոնում Մարգարյանը կփոխարինի մեկ շաբաթ առաջ հրաժարական տված Յանիս Կիրաստասին: Մարգարյանը նախկինում էլ է աշխատել Հունաստանում՝ մարզելով «Իոնիկոսը», որը 1997 թ. ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարի ուղեգիր նվաճեց: Հիշեցնենք, որ Սերխիո Մարգարյանի գլխավորությամբ Պարագվայի ընտրանին աշխարհի առաջնության ուղեգիր նվաճեց: Սակայն վերջին խաղում կոլումբիացիներից սեփական հարկի տակ կրած խոշոր հաշվով պարտությունից հետո մարզիչը հեռացվեց հավաքականից:

Մունտյանը գլխավորեց «Ալանիան»

Նախկինում Կիեւի «Դինամոյի» եւ ԽՍՀՄ հավաքականի անվանի ֆուտբոլիստ, ներկայումս Ուկրաինայի վաստակավոր մարզիչ Վլադիմիր Մունտյանը նշանակվել է ՌԴ առաջնության մասնակից Վլադիկավկազի «Ալանիայի» գլխավոր մարզիչ: Նա արդեն ընդունել է թիմը եւ անցկացրել առաջին մարզումը: Հունվարի 4-17-ը «Ալանիան» Կիսլովոդսկում ուսումնամարզական առաջին հավաքը կանցկացնի: Հաջորդ հավաքը նախատեսված է հունվարի 23-ից փետրվարի 7-ը Կիպրոսում: Իսկ փետրվարի 11-27-ը թիմը մարզումներ կանցկացնի Գերմանիայում կամ Թուրքիայում:

Եվրոպայի լավագույն մարզիկները

Մարզական լրագրողների եվրոպական միությունն անվանել է անցնող մրցաշրջանի Եվրոպայի լավագույն մարզիկներին: Լավագույն մարզուհի է ճանաչվել սպորտային մարմնամարզության աշխարհի կրկնակի բացարձակ չեմպիոնուհի ռուսաստանցի Սվետլանա Խորկինան: «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի քառակի չեմպիոն գերմանացի Միխայիլ Շումախերը ճանաչվել է լավագույն մարզիկ:

Բաժինը վարում է
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Հայտարարություն

Երեւանի քաղաքապետարանի մեսական սեփականություն հանդիսացող հողամասերի վարձակալության եւ օտարման մրցութային եւ աճուրդային հանձնաժողովը հայտարարում է մրցույթ եւ աճուրդ ներքոհիշյալ քաղաքաշինական հողերի վարձակալության եւ օտարման համար հետեւյալ նպատակներով.

1. Մրցույթով վարձակալության տրամադրվող հողամասերի ցանկ

N	Հողամասի հասցեն (գտնվելու վայրը)	Ծածկագիրը Մակերեսը (քմ)	Նպատակը
1.	ՆՈՐ ՆՈՐՔ Գայի պող. հարող տարածք	Մ 01-169 3800	Հեղուկ գազի լիցքավորման կայանի շինարարության համար
2.	ՄԱԼԱԹԻԱ-ՍԵԲԱՍՏԻԱ Բագրատունյաց պող. հարող տարածք	Մ 01-133 2000.0	Բետոնի շաղախման հանգույցի շինարարության համար
3.	ԴԱՎԹԱՇԵՆ Սասնա ծռեր փող. հ. 12 շենքին հարակից հատված	Մ 01-80 120.0	Խանութ-սրահի կառուցման համար
4.	ՔԱՆԱՔԵՌ-ԶԵՅԹՈՒՆ Դ. Անհաղթի փող. հարող տարածք	Մ 01-180 76	Առեւտրի սպասարկման սրահի շինարարության համար
5.	ԱՐԱԲԿԻՐ Տիգրանյան փող. փակուղի հ. 3	Մ 01-186 50	Ավտոտեխսպասարկման կետ
6.	ԱՋԱՓՆՅԱԿ Շիրազի փող. ձախակողմյան մասում	Մ 01-186 2460	Հասարակական սպասարկման համալիրի շինության համար
7.	Շիրազի փող. աջակողմյան մասում	Մ 01-166 100	Առեւտրի եւ սպասարկման օբյեկտի շինության համար
8.	ՄԱԼԱԹԻԱ-ՍԵԲԱՍՏԻԱ Լենինգրադյան փող. հարող տարածք	Մ 01-175 120	Առեւտրի եւ սպասարկման սրահի շինության համար

Աճուրդով օտարվող հողամասերի ցանկ

N	ՀՈՂԱՄԱՍԻ ՀԱՍՑԵՆ (ԳՏՆՎԵԼՈՒ ՎԱՅՐԸ)	Ծածկագիրը Մակերեսը քմ	Նպատակը	Մեկնարկային գինը հազ. դրամ
1.	ԷՐԵԲՈՒՆԻ Նոր-Արէշ հ. 45 փողոց	Ա 01/200 103.0	Օժանդակ շինությունների կառուցման համար	89.0
2.	ՆՈՐՔ-ՄԱՐԱՇ Հովսեփյան փող. N 61 դպրոցի հարեւանությամբ	Ա 01/80 670	Անհատական բնակելի տան կառուցման համար	982.0

Մասնակցելու իրավունք ունեն՝

Մրցույթին
ա) ՀՀ քաղաքացիները
բ) ՀՀ իրավաբանական անձինք եւ օտարերկրյա կազմակերպությունները
գ) Օտարերկրյա քաղաքացիները ու քաղաքացիություն չունեցող անձինք
դ) Օտարերկրյա պետությունները ու միջազգային կազմակերպությունները

Աճուրդին
ա) ՀՀ քաղաքացիները ու իրավաբանական անձինք եւ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված հողի սեփականության իրավունքի մյուս սուբյեկտները

Մրցույթի եւ աճուրդի պայմանների մանրամասներին ծանոթանալու եւ հայտ ներկայացնելու համար դիմել Երեւանի քաղաքապետարանի տնտեսական քաղաքականության եւ ներդրումային ծրագրերի վարչություն (սենյակ 309, հեռ. 54-18-62):

Մրցույթը եւ աճուրդը կայանալու են 2002 թ. հունվարի 24-ին Երեւանի քաղաքապետարանում:
Հայտերի ընդունումը դադարեցվում է նշված ժամկետից երեք աշխատանքային օր առաջ:

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
հատուկ դասընթացների բաժին

Ցանցերի եւ կառուցվածքների սեյսմամեկուսացման տեխնոլոգիայի հիմունքները եւ դրա կիրառումը Հայաստանում

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը (ՀԱՀ) կազմակերպում է մեկ շաբաթյա դասընթաց սեյսմամեկուսացման տեխնոլոգիայի հիմունքների եւ կիրառման վերաբերյալ: Դասընթացը կվարի ՀԱՀ ճարտարագիտական հետազոտական կենտրոնի գլխավոր գիտաշխատող, տեխնիկական գիտությունների դոկտոր Միքայել Մելքումյանը, որը Հայաստանում նախագծված եւ իրականացված բոլոր սեյսմամեկուսացված շենքերի եւ կառուցվածքների հեղինակն է:

Կներկայացվեն սեյսմամեկուսացման համակարգի հաշվարկային մոդելներ եւ վերլուծություն համակարգչի օգտագործմամբ, նախագծման ցուցումներ եւ տեսանյութեր սեյսմամեկուսացումով իրականացվող շենքերի վերաբերյալ:

- Դասընթացը տեղի կունենա հայերենով
- Տեւողությունը՝ 2002 թ. հունվարի 14-ից մինչեւ հունվարի 18-ը, ամեն օր, ժամը 15:00-ից մինչեւ 17:00-ը
- Վարձը՝ 20 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ (ներառյալ ԱԱՀ)
- Դասընթացում կընդգրկվեն նվազագույնը 15, առավելագույնը 50 դիմորդ
- Գրանցման եւ վճարման վերջին ժամկետն է հունվարի 11-ը ժամը 17:30-ը
- ՀԱՀ-ի հատուկ դասընթացների բաժինը չի աշխատում 2001 թ. դեկտեմբերի 24-ից մինչեւ 2002 թ. հունվարի 6-ը ներառյալ

ԽԵՏԱՔՆՆՈՂ ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐԻ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Դիմեք «Ինֆորմացիայի ազատության կենտրոն», երբ պաշտոնյաները չեն պատասխանում Ձեր դիմումներին:

Հասցե. ք. Երեւան, Պեղասան փ. 4, բն. 1ա
Հեռ. (3741) 524105, 529240
էլ. փոստ shushan@internews.am

Կտրուկ սառնակվեն ուժեղ քամիները

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ հիդրոօդերեւութաբանության վարչության տվյալների համաձայն, դեկտեմբերի 19-20-ը հանրապետությունում սպասվում են տեղումներ եւ քամու ուժգնացում, դեկտեմբերի 21-23-ը՝ առանց տեղումների եղանակ, 21-ին օդի ջերմաստիճանը կնվազի 8-10 աստիճանով, այնուհետեւ աստիճանաբար կբարձրանա:

Օդի միջին ջերմաստիճանը Շիրակում կտատանվի -14 -6, Տաշիրում -4 +5, Արագածոտնի բարձրադիր մասում -2 -5, ցածրադիր շրջաններում 0 +1, Կոտայքում -5 -3, Գեղարքունիքում -6 +3, Լոռիում +1 +3, Տավուշում +7 +10, Արարատյան դաշտում -2 +6, Վայոց ձորում -11 +3, Սյունիքի նախալեռներում +1 +4, հովիտներում 0 +10 աստիճանի սահմաններում: Այդ օրերին ամբողջ հանրապետությունում սպասվող գեոմագնիսական դաշտի վիճակը կլինի հանդարտ, Արեգակի գումարային ակտիվությունը՝ միջին, իսկ ուլտրամանուշակագույն ճառագայթման ինտենսիվությունը՝ ցածր: Օդի հարաբերական խոնավությունը կտատանվի 1-39 տոկոսի սահմաններում:

Երեւանում դեկտեմբերի 19-20-ը սպասվում են տեղումներ, 21-23-ը՝ առանց տեղումների եղանակ: Ջերմաստիճանը գիշերը՝ 0 -5, ցերեկը՝ 1-3 աստիճան տաքություն: Դեկտեմբերի 21-ի գիշերը՝ -6 -8, ցերեկը՝ 0 -2 աստիճան: Ռադիոակտիվ ճառագայթման մակարդակը մայրաքաղաքում կլինի 16 միկրոռենտգեն/ժամ:

Ըստ Երեւան քաղաքի բազմամյա կլիմայական տվյալների, դեկտեմբերի 19-ին օդի առավելագույն ջերմաստիճանը՝ +13,5, դիտվել է 1966 թվականին, իսկ նվազագույնը՝ -13, 1941 թվականին:

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Արդշինինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 528986

Ակտիվներ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռուստավելու 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ասպեկտ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ե. Քոչար 21/1, բն. 37
Հեռ.՝ 571218

Արժեթղթեր Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Ատլանտ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ. Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Այս Երրորդի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 524357, 151820

Ինվեստիս ՓԲԸ
ք. Երեւան, Զաքյան 8, բն. 30բ
Հեռ.՝ 567767, 582478, 562404

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Աբովյանի ... 7
Հեռ.՝ 569680, 526417

Նոր-Վեստ-Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 247
Հեռ.՝ (041) 30868

Մ.Գ.Ա. ՍՊԸ
ք. Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Արդշին Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Նալբանդյան 50/ 26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Արինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտեն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2001 թ. դեկտեմբեր 18-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: Լավագույն գին Best price	Գնում* Bid: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Գնում* Bid: Քանակ Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Վաճառք* Ask: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Վաճառք* Ask: Քանակ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվզ. գին Day low	Կատարված գործարքներ Transactions: Առավ. գին Day high	Կատարված գործարքներ Transactions: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Կատարված գործարքներ Transactions: Փոփ.% Avg%	Կատարված գործարքներ Transactions: Ծավալ (հազ. դրամ) Volume
ՉԱՓԻՉ-1 (ԱՐԹԻԿ)	ACHI	B											
ԱՐԱԳԱԾ ԲԱԶՄԱԿԱԳՈՐԾ. ԱՄ	AGBM	B											
ԱՅՐՈՒՄԻ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	APAH	B											
ԱՊԱԿԵԿՈՒՎԻՉ	APAK	B											
ԱՐԴԻՆ ԷԼ.ՄԵՔ.ԳՆ (ԽԱՉԱՁՈՐ)	ARDV	B											
ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ	ARSL	B											
ԱՐՏԵՔՍ	ARTX	B											
ԱՐՓԱ ՍԵՎԱՆ	ASEV	B											
ԱՍՏԵԿԼՈՄԱՇ (ԱՐԹԻԿ)	ASTM	B											
ԱՎՏՈԱԳՐԵԳԱՏՆԵՐԻ ԳՆ	AVAG	B											
ԱՎԻԱՀԱՄԱԼԻՐ	AVHM	B											
ԱՎՏՈԲԵՌՆԻՉ	AVTB	B	600.0	600.0	10								
ԱՎՏՈՄԱՏԻԿԱ ԳՆ	AVTM	B											
ԻՋԵՎԱՆԻ ԲԵՆՏՈՆԻՏ ԿՏ	BENT	B											
ԲԺՇԿ.ՊԼԱՍՏ	BHSP	B											
ՉԱՐԵՆՑ. ԳՈՐԾԻՔԱՇԻՆ. ԳՆ	CHGG	B											
ԿԱՊԻՏԱԼ ՄԵՆԵՋՄԵՆԹ	CPMT	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՐՏ. ՋՐ. Մ/Կ	DAJK	B											
ԴԱՍՏԱԿԵՐՏԻ ԲՈԺՇՏԵՆ. ԳՆ	DBJG	B											
ԴԻԼԻՋԱՆԻ ԱՌՈՂՋ. ՀԼ	DJAH	B											
ՁՈՒԼԱԿԵՆՏՐՈՆ	DZKT	B											
ԷԼԵԿՏՐՈՃԵՂԳՐԻՏՍԱՐՔ	ECHS	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՍԱՐՔԱՇԻՆ. ԳՆ	ECSG	B											
ԵՐ. ԷԼԵԿՏՐԱՃԱՐԺԻՉՆԵՐԻ ԳՆ	EELJ	B											
ԵՐՖՐԵԶ	EFRZ	B											
ԵՐ. ՀԻԴՐՈՀԱՂՈՐԴԻԿ ԳՆ	EHHG	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ	EJWG	B											
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ-7	EKB7	B											
ԵՐ. ԿԱՇՎԵ ԳԱԼԱՆՏԵՐԵԱՅԻ ՖԱ	EKGF	B											
ԵՐ. ԿԵՆՏՐՈՆԱՅԻՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԳՆ	EKQG	B				900.0	900.0	33					
ԷԼԵԿՏՐԱԱՊԱՐԱՏ	ELAP	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՄՈՆՏԱԺ	ELMJ	B											
ԷԼԵԿՏՐԱՍԱՐՔ	ELSQ	B											
ԵՐ. ԼՈՒՍԱՏԵԽՆԻԿԱ	ELUS	B											
ԵՂՎԱՐԴԻ ՄԱՐԶԱԿՈՇԻԿՆԵՐԻ ՖԱ	EMKFCO	B	500.0	500.0	100								
ԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	EMQR	B											
ԵՀԱՄ	EMTA	B											
ԷՋՄԻԱԾՆԻ ՊԼԱՍՏՄԱՍ. ԳՆ	EPLG	B											
ԵՐԱԶ	ERAZ	B											
ԵՐ. ԺԱՄԱՑՈՒՅՑԻ ԳՆ	ERJG	B											
ԵՐԿԱԹԲԵՏՈՆ	ERKB	B											
ԵՐ. ՇԱՄՊԱՅՆ ԳԻՆԻՆԵՐԻ ԳՆ	ESHG	B											
ՄԱԿԻՏՏ ԾԵԼ. ԳՆ (ԵՐԵՎԱՆ)	ETCG	B											
ԵՐ. ՏԵԽՆՈԼՈԳ. ՍԱՐՔ.ԵՐԻ ԳՆ	ETXS	B											
ՎԱՆ ԱՖ (ԵՐԵՎԱՆ)	EVAF	B											
ԵՐ. ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՆ - 1	EVGJ	B											
ԳԱՆՎ	GANV	B											
ԳԱՌՆԻ	GARN	B											
ԳՈՐԻՍԻ ԳԱՄԱ	GGAM	B											
ԳԵԳԱՄԱ	GGMA	B											
ԳՅՈՒՄՐԻԻ ՄԻՍ ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԿՏ	GMPG	B											
ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ	HAGB	B											
ՀԱՇԻՐՉ	HASH	B	100.0	100.0	3,180								
ՀԱՏԻՍ	HATC	B											
ՀԱՅԾԽԱԽՈՏ	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
Հ ԷԼ. ՀԱՅՍԱ ԳՐՈՒՊ	HEHG	B											
ՀԱՅԷԼԵԿՏՐԱՄԵՔԵՆԱ	HELM	B											
ՀԱՅԿԱԲԵԼ	HKBL	B											
ՀԱՅՕՐԳՄԵՔԵՆԱ	HOMQ	B											
ՀԱՅՔ ՇԻՆԱՐԱՐԱԳԻԾ	HSHN	B											
ՋԵՐՄՈՒԿ ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԻ ԳՆ	JHJG	B	1,000.0	1,000.0	20								
ԿԱՇԻ	KASH	B											
ԿԱՄՈՒՐՋՇԻՆ	KMSH	B											
ԿՈՆԵԿՏ	KNET	B											
ԿԱՆԱԿԱ	KNKA	B											
ՌԵԼԵ ԳՆ (ԿԱՊԱՆ)	KREL	B											
ՄԱՔՈՒՐ ԵՐԿԱԹԻ ԳՆ	MOER	B											
ՄԱՐՏՈՒՆԻՇԻՆ	MRSH	B											
ՄԵՐՁԱՊՈՍԿՈՎՅԱՆ	MSKV	B											
ՄԱՍԻՍ ՏԱՓԱԿ	MSTB	B											
ՄԵՏՇԻՆ	MTSH	B											
ՆՈՒԲԱՐԱՇԵՆԻ ՏՐԻԿՈՏԱԺԻ ՖԱ	NBTF	B											
ՆԵՅՐՈՆ	NERN	B											
ՊԼԱՍՏԻԿ	PLAS	B											
ՓՈՔՐԻԿ ՆԱՐԵ	PORN	B											
ՌԱՍՏՐ ԳՆ	RSTR	B											
ՌԵԶԻՆՏՐՈՆ	RZTR	B											
ՍԵԼԵՆԱ	SELN	B											
ՇԻՆՄԵՔԵՆԱՆՈՐՈԳՈՒՄ	SHMN	B											
ԵՐ. ՇՈՒՇԱՆ ՏԵՔՍՏԻԼ ԿՏ	SHTK	B											
ԿԱՏԱՐՈՂ ՍԱՐՔ. ԳՆ	SKSG	B											
ՍԻՍԱԿԱՆ	SSKN	B											
ԻՆՏԵՐՍՏԱՆԻԿ ԳԱԶ	STAN	B											
ՏՈՄՊ	TASP	B											
ՏԱՎՐՈՍ	TAVR	B											
ՈՒԿՐԱՇԻՆ	UKSH	B											
ՄԻԱՎՈՐՎԱԾ ԲԱՆԿ	UNBK	B											
ՎԱՆԱՁՈՐԻ ԿՈՇԻԿԻ ՖԱ	VAKF	B											
ՎԱՐԴԱՄԱՅԻՆ ԷԼԵԿՏՐԱՎԱԿ. ԳՆ	VEVG	B											
ՎԱՆՇԻԿ	VSHK	B											
ՎԻՏԱՄԻՆՆԵՐԻ ԳՆ	VTMG	B				8,000.0	8,000.0	1,000					
ԵՐԵՎԱՆ ԿԱՀՈՒՅՔ	YKHQ	B											
ԵՐ. ՊԱՀԱԾՈՆԵՐԻ ԳՆ	YPHG	B											
ԵՐ. ՌԵԼԵԻ ԳՆ	YRLE	B											
ԶԱՆԳԵԶՈՒՐԻ ՊՂՆՁԱՄՈԼԻԲԴԵՆԱՅԻՆ	ZNGP	B											

* [illegible] Բոլոր գները ՀՀ դրամով:
** 4 նիշից կազմված համառոտ անվանումը [illegible] Այն դեպքում, երբ 4 նիշից բացի նշված է C0, [illegible] է:
Այլ տեղեկությունները հրապարակվում են ինտերնետային էջում www.armex.am

© Armex

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Պատուէր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 18. 12. 2001 Գինը՝ 100 դրամ